

L

L (písmeno) - písmeno *latinskej abecedy*; pozri *kapitála*

<https://en.wikipedia.org/wiki/L>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/L>

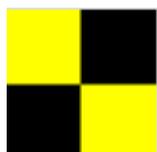
<https://pt.wikipedia.org/wiki/L>

[https://uk.wikipedia.org/wiki/L_\(%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8F\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/L_(%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8F))

<http://www.fromoldbooks.org/Butsch-RenaissanceOrnament/pages/062-hans-holbein-1523-death-letter-l/> (iniciály s tancom smrti)

Morse

Námorná vlajka

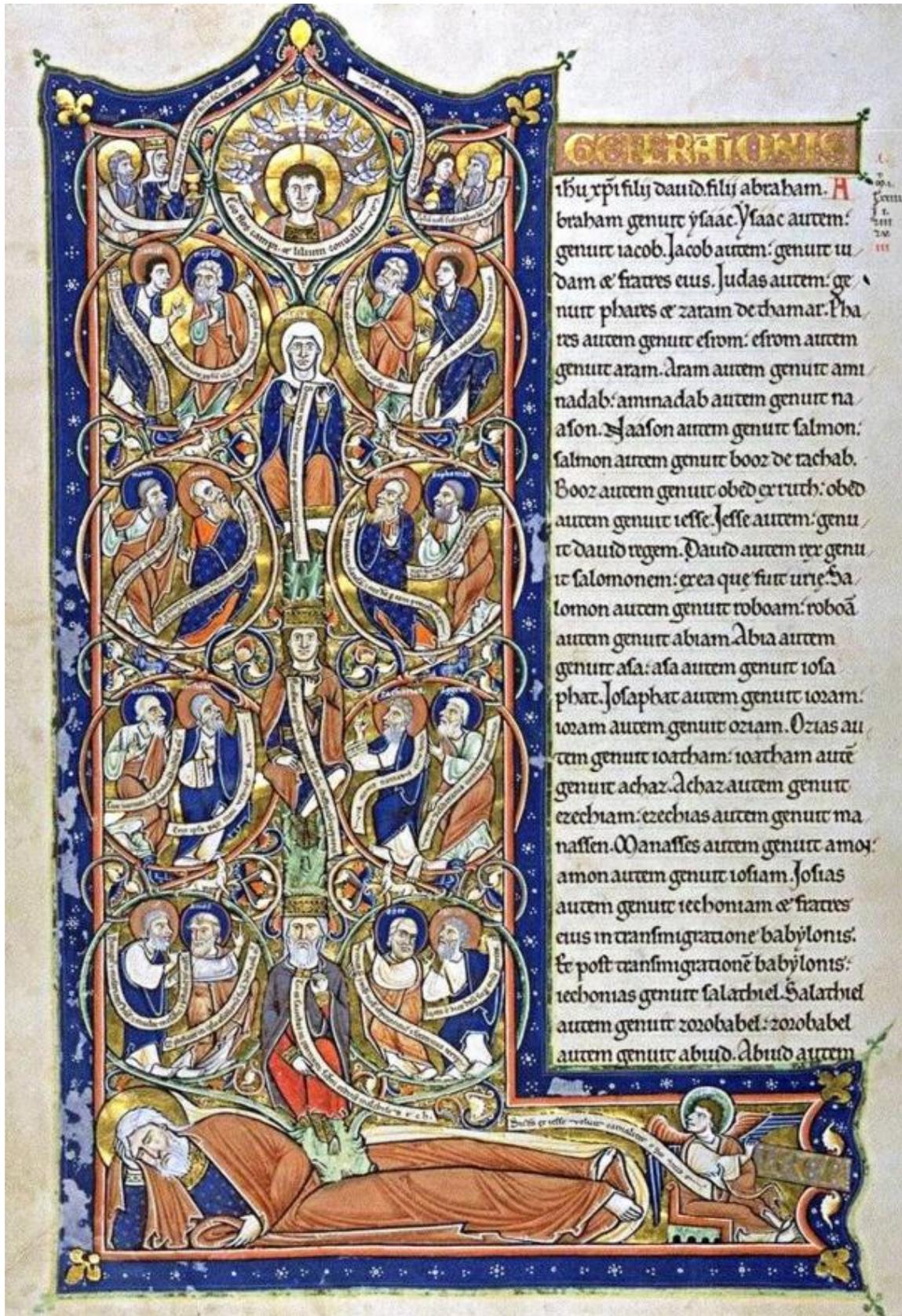
Semafor

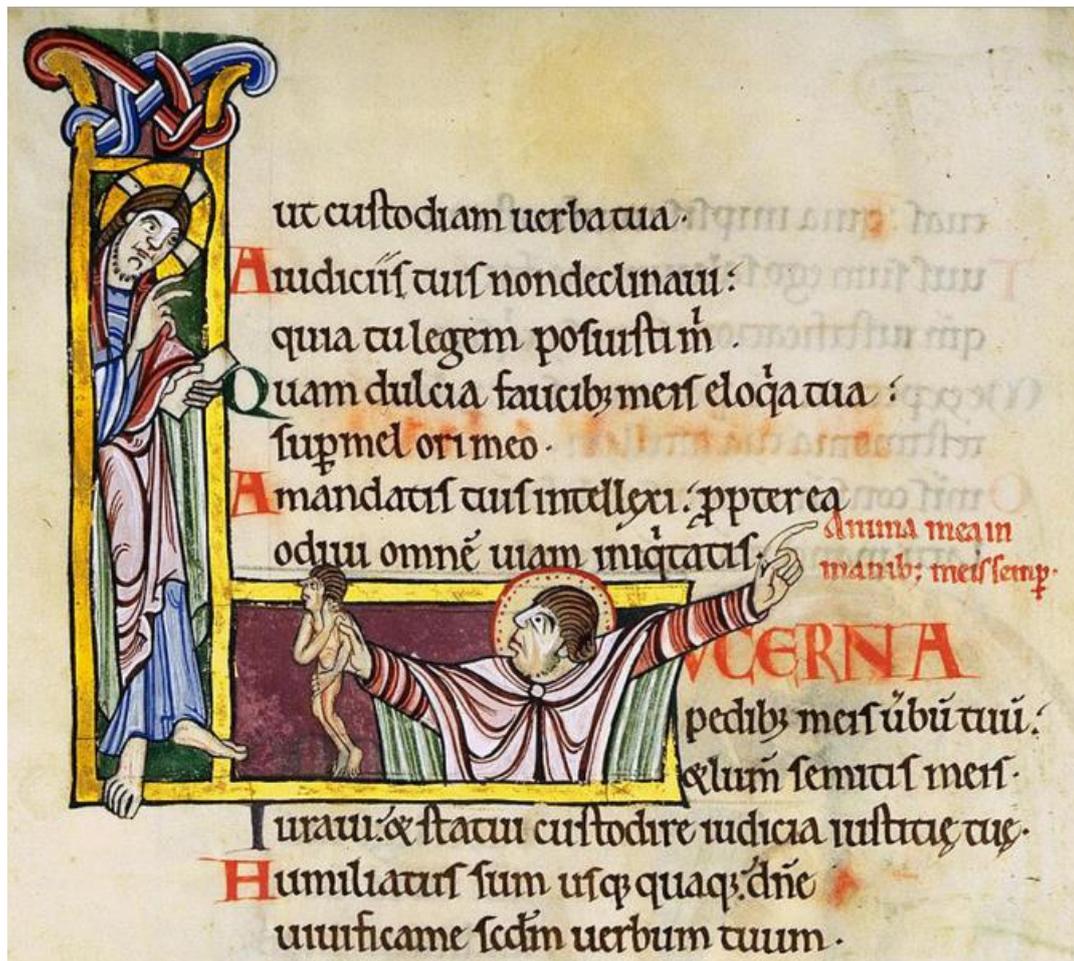
Braille

Prsty

Anonym: Iniciala L. Strom Jesse (Bible des Capucins, Francúzsko, 12.st.)

Iniciála L. Oslava zákona a slova Božieho (Žaltár zo St. Albans, 1125-1145)

Iniciála L zo začiatku Matúšovho evanjelia (Stavelot Biblia, 1093-1097)

Iniciála L s motívom tanca smrti (drevoryt z A. F. Butsch: Die Bücher-Ornamentik Der Renaissance, 1878)

Lában - brat *Rebeky*, ku ktorému utiekol mladý *Jákob* pred rozhnevaným bratom *Ezauom*; *Jákob* slúžil u Lábana sedem rokov, aby dostal vytúženú *Ráchel*, ale ten ho oklamal a podstrčil mu na svadobné lôžko staršiu dcéru *Leu*; *Jákob* preto slúžil ďalších sedem rokov, aby dostal *Ráchel*; pri odchode si *Ráchel* zobrala otcove modly (pozri *idol*); príbeh je svedectvom o kulte *Izraelitov*, v ktorom sa ešte udržiavali zvyšky kanaánskeho *modlárstva*; pozri *Biblia*, *praotec*

H. J. Terbrugghen: Jákob vyčíta Lábanovi, že mu dal Leu namiesto Ráchel (1627)

H. J. Terbrugghen: Jákob vyčíta Lábanovi (1628)

Rembrandt: Lában zdraví Jákoba (skica bistrom, 17.st.)

P. Lastman: Lában hľadá idoly (17.st.)

G. B. Tiepolo: Ráchel ukrýva otcove modly (freska, Biskupský palác v Udine, 18.st.)

labarum - *zástava* upevnená na tyči, ktorá je upevnená naprieč na *kopiju*, dlhú žrd' apod.; tvorí tak symbol *kríža* a znamenie vzkrieseného *Krista* (pozri *vzkriesenie*) a jeho víťazstva nad smrťou; labarum je jedna z foriem *zástavy krížovej*; labarum sa vyvinulo z rímskej vojnovej zástavy *vexillum*, na ktorej bolo vyobrazenie orla (Rímskej ríše) zamenené za *monogram Kristov*; stalo sa tak počas bitky *Konštantína I.* proti Maxentiovi, rímskom uzurpátorovi, ktorý bol r. 312 porazený pri Mulvijskom mostu a utonul v Tibere; podľa legendy (*Legenda labarum*) sa Konštantínovi pred bitkou v sne zjavil kríž a ozvali sa slová „*In hoc signo (vinces)*“ zvestujúce jeho víťazstvo zaručené vierou v Krista Spasiteľa; labarum sa potom stalo *štandardou* rímskeho vojska a od čias Konštantína I. aj panovníckym symbolom; v užšom význame labarum je označením *christogramu*

Labor - lat. *práca*; pozri *ars mechanicae, krásne umenia*

R. Sadeler I podľa M.de Vos: Labor (rytina z Alegórie umenia, 16.-17.st.)

Laborec - pozri *Slovensko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Laborec>

J. Fabini: Na brehu Laborca (1952)

Labrador - polostrov *Severnej Ameriky*; pred viac ako 1000 rokmi tu pristáli *Vikingovia*; pozri *labradorit*
labradorit - dekoratívny *kameň*, ktorý po vyleštení vyniká hrou farieb jednotlivých zŕn, najmä v sivomodrom a zelenomodrom odtieni; pozri *mauzóleum V. I. Lenina*

Täubl: odroda *živca*; takmer nepriesvitný, popolavo sivý až modrastý, s kovovým menivým ligitom; nálezisko: Severná Amerika, Fínsko, okolie Kyjeva, polostrov Labrador; pozri *drahokamy a polodrahokamy*

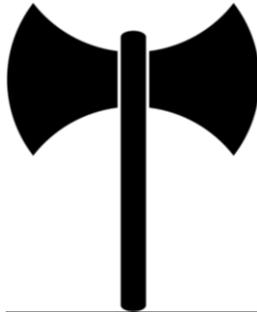

Labradoryt

labrys – gréc. λάβρυ /labrys; mýnojská sekera s dvojitým ostrím; symbol lunárneho božstva (pozri *luna*); brity kosáčikového tvaru významovo ponímané ako kosáčky mesiaca; termín pre symetrické dvojité

bitted sekery pôvodne z Kréty v Grécku; jeden z najstarších symbolov gréckej civilizácie; Rimanom bol známy ako bipennis; symbol bol obvyčajne spojený so ženskými božstvami; používaná ako hlavný dekór v strednom *mínoiku* (2000-1750 pr.Kr.); mínojský kultový symbol; palác v *Knosse* s neprehľadným pôdorysom, ktorý sa nazýval „Dom sekery v dvojitém ostrím“ > *Labyrint*; niekedy labrys so štvoro ostrím (neskoré mínoikum; freska sarkofágu z 1500-1400 pr.Kr. v Hagii Triade na *Kréte*); labrys symbolizuje celý rad moderných pohanských a ženských hnutí; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Labrys>

Labrys ako znak moderných pohanských a ženských hnutí

labuť - Biedermann: gréc. kyknos, lat. cygnus alebo olor; napriek zriedkavému výskytu v *Stredomori* je častý symbol už v *antike*; ohybný krk a biela farba ju predurčovali za symbol čistoty (pozri *čistota a nevinnosť/cudnosť; Cnosti a Neresti*); známa stará povest', že *Zeus* si ju zvolil (grécke slovo kyknos je mužského rodu) za svoju podobu, keď sa chcel priblížiť k dôverčivej *Léde*, lebo v inom mýte k *Nemesis*; už v 8.st.pr.Kr. *Homér* spomína hlas labute spevavej (Cygnus olor) známej iba na severe; labuť úzko súvisí s *Apolónom*, ktorého zvlášť uctieval mýtický severský národ *Hyperborejcov*; labuť bola prítomná pri narodení boha, prenášala ho vzduchom a jeho pomocou bola schopná *veštiť*; labuť vystupuje ako protivráč a nepriateľ *orla* alebo *hada*, ktorých nezriedka prekoná; známa „labutia pieseň“ je opisom posledných výrokov významných osobností; pochádza z vešteckej schopnosti Apolónovho vtáka, ktorý vedel o svojej blížiacej sa smrti a oznamoval ju obdivuhodnými tónmi (*Aichylos*); v skutočnosti vie labuť spevavá (Cygnus musicus) vydať silný, vysoký aj nízky zvuk trúbky, a to aj pri blížiacej sa strnulosti v extrémnej zime; ak tak urobí niekoľko labutí naraz, vzniká dojem piesne; podľa germánskych povier sa môžu mladé panny premeniť na prorocké labutie devy (*Pieseň o Niebelungoch*); v kresťanstve sa labuť stala symbolom *Spasiteľa* volajúceho na kríži v smrteľnej úzkosti (pozri *Ukrižovanie*); dosť rozšírené sú *rozprávky* o pannách – labutiach, ktoré dokážu odložiť svoje košieľky z peria; labuť reprezentuje aj ženskú gráciu (pozri *pôvab*); bohyne *Afrodita* a *Artemis* sú často znázorňované v sprievode labutí; v *alchymistickej* symbolike predstavuje labuť pralátku *mercurius*, t.j. prchavý princíp; labuť sa často vyskytuje v *heraldike*; zvláštne negatívne hodnotenie labute nájdeme v stredovekých *bestiároch*, kde sa tvrdí, že v protiklade ku svojmu bielemu opereniu má čierne mäso; je preto obrazom pokrytca, ktorý čierne mäso *hriechu* zakrýva bielym rúchom; *G. A. Böckler* (†1698) poukazuje na to, že ak je labuť napadnutá, postaví sa aj orlovi; podľa toho sú labute „kráľmi medzi vodnými vtákmi a sú nositeľmi mieru“

-v súvislosti s heslom *pštros*: podobne ako pštros je aj labuť symbolom *pokrytectva* a *svätuškárstva*; často síce rozpína krídla, aby vzlietol, ale nedokáže sa odpútať od zeme - "podobne pokrytci, ktorí síce pôsobia dojmom *svätcov*, avšak ich konanie nikdy nie je sväté" (*Physiologus*); na rozdiel od *sokola* a *rajky*, ktorých telá sú ľahšie a nie tak mocne pripútané k zemi

www (bestiár, časť štyridsiata štvrtá) v súvislosti s heslom *Manasá*: v Indii a juhovýchodnej Ázii príslušníčka *hadích ľudí, nágov*; bohyňa plodnosti a ochrankyňa pred hadobijcami ako je napr. *Garuda*; *Manasá* je zobrazovaná v ľudskej podobe s niekoľkými pármí rúk, s hadím náhrdelníkom a plazmi okolo seba; občas sedí na labuti (pozri *jazdecké zviera*)

pozri *Kyknos/Cygnus; theriomorfizmus; metamorfóza; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták; zviera; Bráhma*

Gorgon maliar: Olpé s trojlístkovým hrdlom zobrazujúca labuť (čierno figurová keramika, 600-590 pr.Kr.)

F. Lippi: Alegória hudby (1475-1500)

J. Tintoretto: Léda s labuťou (16.st.)

P. P. Rubens: Venuša a Adonis (17.st.)

P. Cornelisz van Rijck: Zátišie s postavami (1620)

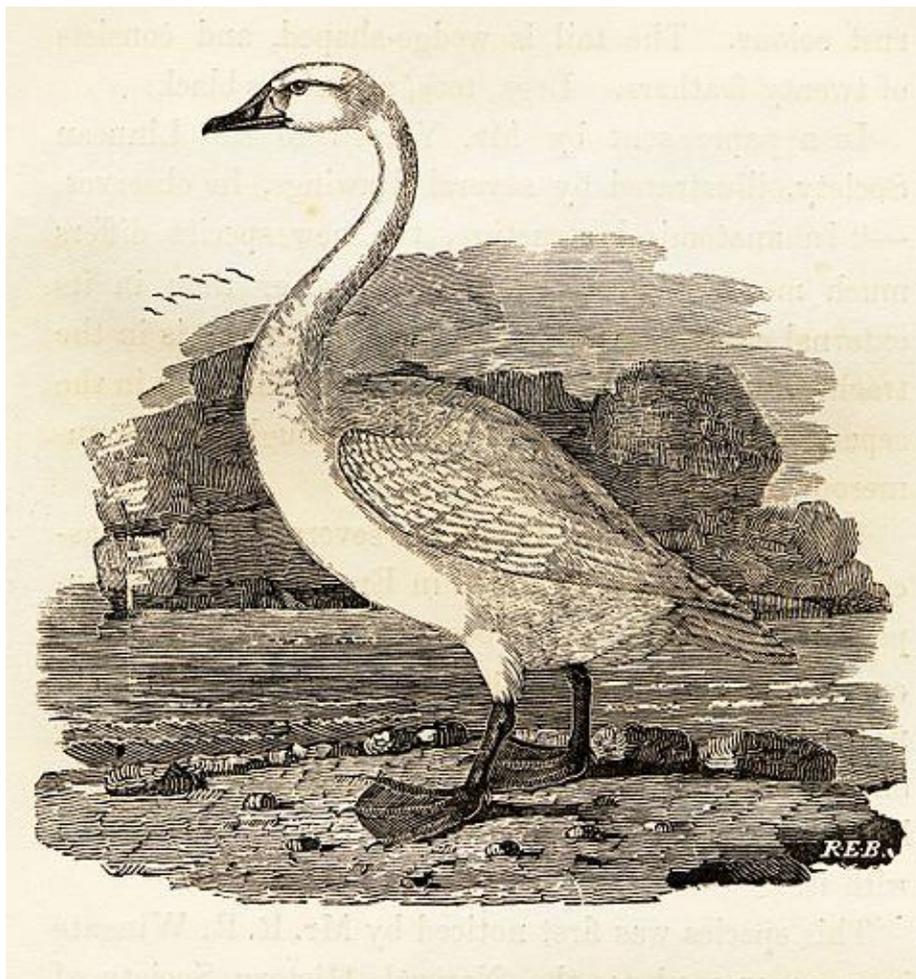
F. Snyders: Zátišie s labuťou (1640)

F. Snyders: Špajza (1620)

J. Asselijn: Hrozivá labuť (1640-1652/1610-1652)

T. Bewick: Labuť Yarellova (ilustrácia, Dejiny britských vtákov, 1847)

M. Švabinský: Labuť (1955)

Labuť (modulárne origami)

labutia panna - angl. Swan Maiden; je mýtický tvor, ktorý vznikol magickou premenou človeka (ženy) na labuť; zmešča muža na labuť sa objavuje v malom množstve legiend; kľúčom k transformácii je zvyčajne labutia koža alebo odev s labutím perím; v ľudových príbehoch tohto typu muž zbadá dievča obvykle v nejakom vodnom toku (zvyčajne kúpanie), potom jej ukryje perie odevu, alebo nejaký iný kus oblečenia, ktorý jej bráni odletieť preč, alebo premôže nejakým iným spôsobom, aby ju prinútil stať sa jeho ženou; o labutej panne vypráva príbeh legendárneho kováča Waylanda (pozri *Völundr*); existujú paralely, kde sa nejedná o labuť, ale o *morskú pannu* alebo *selkie* v koži tuleňa; v tradičnej verzii porodí deti, ale keď sú staršie, spievajú pieseň o tom, kde ich otec ukryl rúcho ich matky; alebo sa niekto pýta, prečo ich matka stále plače a nájde jej plášť, alebo sa inak prezradí tajomstvo; labutia panna získa svoj plášť a okamžite zmizne, odkiaľ prišla; deti si zo sebou neberie, hoci vie, že sa budú trápiť; v prípade, že by sa manžel snažil ju nájsť, je to tak náročná úloha, že sa o to ani nepokúsi; príbehy tohto typu magických premien sa nachádzajú o celom svete; v africkom príbehu ide o byvola premeneného na dievča, chorvátsky príbeh má vlčicu, východná Ázia má rôzne druhy vtákov, v japonskej legende bol plášť odcudzený nebeskému duchu Tennin; labutie dievča menom Odette je hrdinkou baletu Labutie jazero; pozri *premena (mágia)*, *Völundr*

https://en.wikipedia.org/wiki/Swan_maiden

W. Crane: Labutie panny (1894)

labutia pieseň - Biedermann v súvislosti s heslom *labuť*: výraz „labutia pieseň“ predstavuje posledné výroky alebo dielo významných osobností; pochádza z gréckeho mýtu o vešteckej schopnosti *Apolónovho* vtáka, ktorý vedel o svojej blížiacej sa smrti a oznamoval ju obdivuhodnými tónmi (*Aichylos*)

Labutia princezná - rozprávka na motívy baletu *Labutie jazero*; dej vypráva o princeznej Odette, ktorú zaklial zlý *černokňažník* Rothbart/Rotbart (Červená brada); premenil ju v labuť (porovnaj *Kosteľ Nesmrteľný*); v americkej filmovej verzii (*animovaný film*, muzikál, 1997, režisér Richard Rich) ju zachráni princ Derek so zvieratkami, lebo mu bola od detstva prisúdená

http://cs.wikipedia.org/wiki/Labut%C3%AD_princezna

M. Vrubel: Labutia princezná (1900)

Labutie jazero - pozri *balet, kostým, labutia panna, Labutia princezná, scénografia*

http://www.ballet.co.uk/gallery/jr_enb_swan_0604

F. Gaanen (scénograf): Labutie jazero (1877)

Helmut Jürgens (scénograf): Labutie jazero (1950)

Peter Gerstbach (choreograf): Labutie jazero (2004)

labutí rád - rytiersky labutí rád bol založený 1440, neskôr obnovený nemeckým kráľom Friedrichom Wilhelmom II. ako svetský *charitatívny* rád; prakticky sa však neprejavil; pozri *rády rytierske*

labutí servis - v súvislosti s heslom *meissenský porcelán*: sochár J. J. Kaendler, majster monumentálnej aj drobnej plastiky, dokázal z porcelánu vymodelovať originálne a osobité *rokokové* figúrky; r. 1740 bol pre Kandlerovho protektora, kniežata Heinricha von Brühl, vytvorený slávny „labutí servis“ (Schwanenservice) o viac ako 2 tis. kusoch; hoci bola súprava počas 2.sv.vojny rozkradnutá, našťastie sa zachovali formy a tak je možné dodnes vytvárať repliky tohto unikátneho diela

https://en.wikipedia.org/wiki/Swan_Service

J. J. Kaendler (návrh): Podnos pod misu (meissenský porcelán: „labutí servis“, 1737-1741)

Labyrint - 1. z gréckeho labyrinthos < *labrys* – sekera s dvojitém ostrím, krétsko-mínojský kultový symbol a ozdobný prvok; palác v *Knossu* s neprehľadným pôdorysom, ktorý sa nazýval „Dom sekery s dvojitém ostrím“ (pozri *Potnia*); Labyrint v Knosse na *Kréte* považovaný za prototyp všetkých labyrintov (pozri *Jeruzalemská púť*)

2. v *gréckej mytológii* palác kráľa *Mínoa* na *Kréte* s množstvom prepletajúcich sa chodieb, ktorý postavil *Daidalos* ako úkryt pre netvora *Mínotaura*; toho zabil aténsky hrdina *Théseus* a pomocou kráľovej dcéry *Ariadny* našiel východisko z bludiska; pozri *Knossos*; *mínojská kultúra*

3. labyrint - *geometrický* obrazec, symbol poriadku, ktorý ovládol mnohosť bludných životných ciest; nazývaný aj „Matkou zemou“; objavil sa v rôznych spoločenstvách, dobách a kontinentoch; v etnických spoločenstvách má podobu *špirály* (Zuluovia v Juhoafric. republike); tesaný, rytý, maľovaný, niekedy vo vnútornom zakončení s náznakom očí; špirálový labyrint aj na tetradrachme (pozri *drachma*) z *Knossu* (1.tis.pr.Kr.); pravouhlý labyrint *meandrovitej* podoby, alebo *svastikový* (štyri svety a štyri časy) z *Knossu* 1.tis.pr.Kr.; obrazec labyrintu na krétskej minci ako symbol poriadku vedľa vyobrazenia *sovy* (pasívny, chaotický princíp *vesmíru*); labyrinty sa objavujú v *Egypte*, *Kréte*, *Grécku*; vo stredoveku na náhrobných *stélach*, na *mozaikových* dlaždiciach v sakrálnej architektúre v podobe *jeruzalemskej púte*; v novoveku labyrintový vzor v

pôdoryse *parkov* (pozri bod č.4); pre svoju magickosť používaný aj ako motív v súčasnej grafike; významovo odkazoval labyrint k mýtickému staviteľovi *Daidalovi*

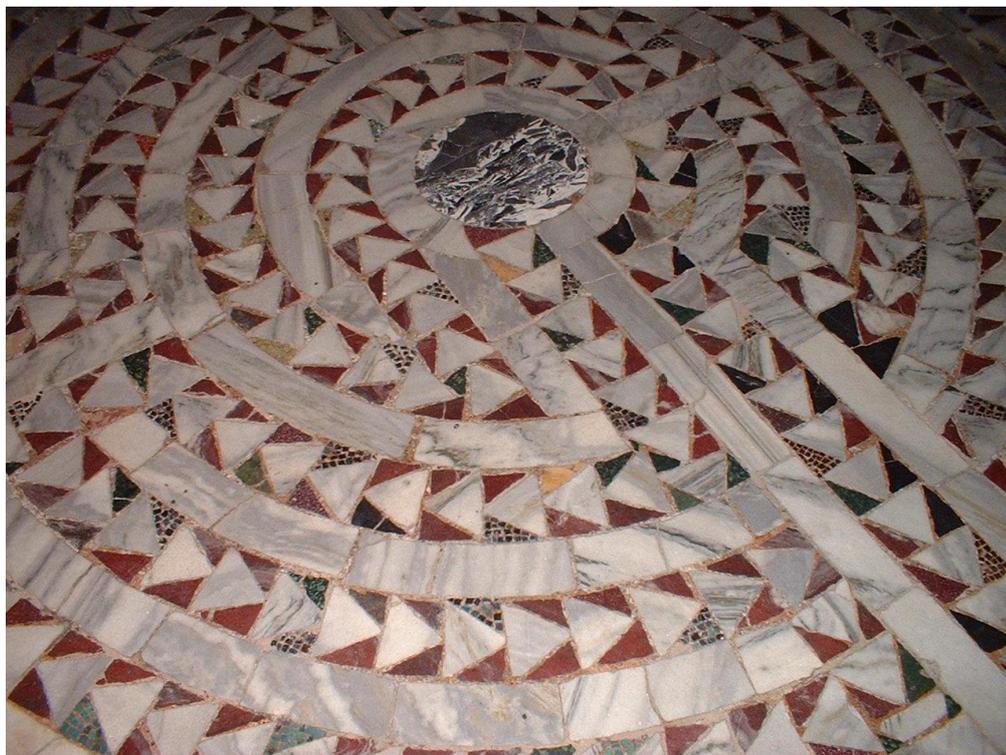
4.labyrinty so slepými odbočkami od *manierizmu* (napríklad labyrinty v záhradných *bosketoch*); pozri *holandská záhrada*

-podľa súčasných bádateľov Labyrint v Knosse nebol palácom nejakého mýnojského vládcu, ale chrámom či skôr chrámovým okrskom, kam prichádzali z Peloponézu mladí ľudia na Krétu, aby vykonávali rituálne hry, *tauromachiu*: preskakovanie cez býka; celá udalosť sa v mýtoch posunula do podoby príbehu o kráľovi *Mínoovi*, býkovi *Mínotaurovi* a obetiach, ktoré mu museli odvádzať pevninskí Gréci

<http://it.wikipedia.org/wiki/Labirinto>

Theseus zabíja Mínotaura (mozaika, rímska provincia Rhetia)

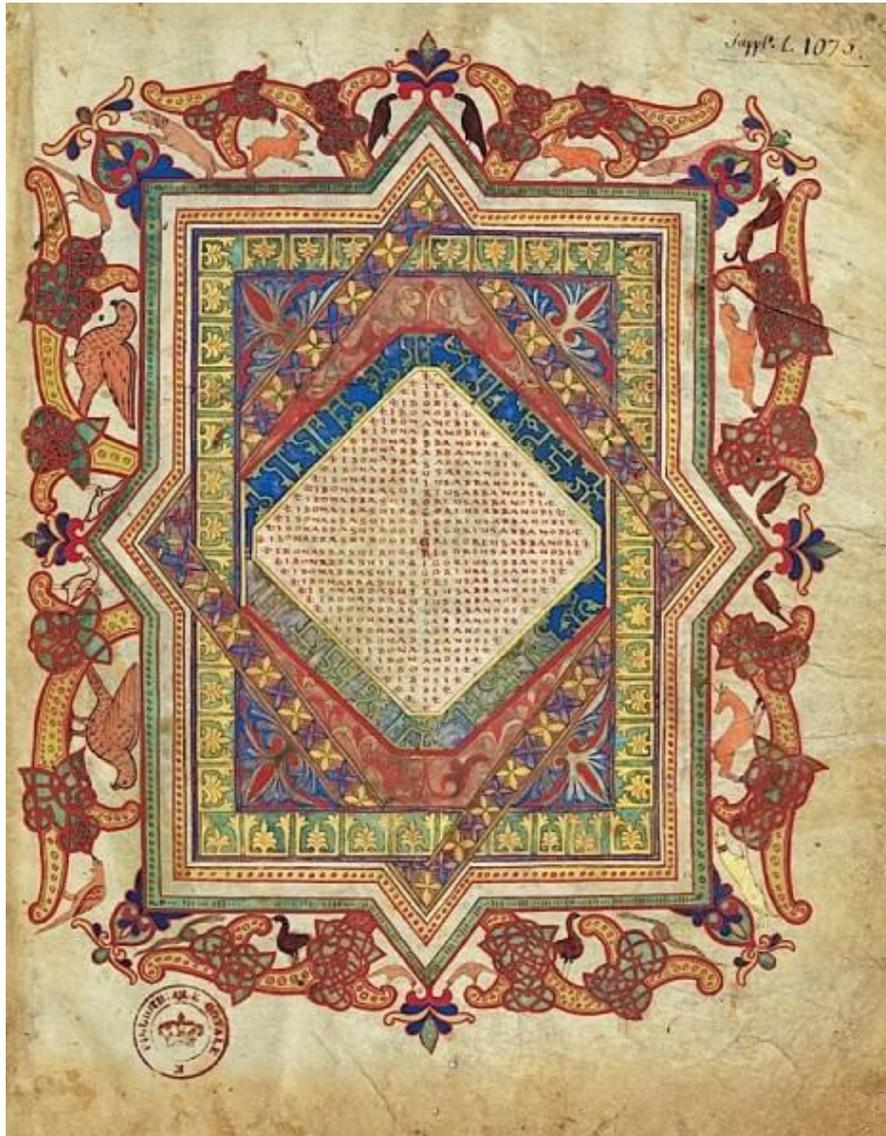

Labyrint (dlážka z Basilica di San Vitale v Ravenne, labyrint v priemere 3,4 m; opus sectile)

labyrint (rukopisy) - zobrazenia bludiska možno nájsť v mnohých španielskych rukopisoch stredoveku, a to nielen v *Beatových rukopisoch*; bludisko má podobu koberca, zvyčajne obdĺžnikového a zdobeného; jednotlivé polia sú vyplnené písmenami a tie podávajú skrytú správu o mieste výroby, úradníkovi alebo zákazníkovi; pozri *kobercová strana*

Labyrint (Estaube Beatus, pol. 11.st.)

Labyrint (Beatus Saint-Sever, 1060)

La Calavera Catrina - La Calavera Catrina

lacerna - rímsky *plášť* s kapucňou, spínaný na ramene *sponou*; podobná gréckej *chlamyde*, obliekaná za nepriaznivého počasia cez *tógu*; nosená mladými mužmi; pozri *antický odev*; *móda*

lac - lat. – „mlieko, mliečna šťava rastlín“; pozri *lak*

lac day - lac dye

lack-dye - tiež *lak indický*, *lac day*

www: červené farbivo laccain extrahované zo *šelaku* lakivyz, produktu hmyzu žijúceho na strome *Croton lacciferum*

lac lake - lak indický

laconicum - sudatorium

lacquerware – angl. termín pre lakované výrobky či výrobky s glazúrou z laku; objekty dekoratívne pokryté lakom; *lak* je niekedy vykladaný alebo vyrezávaný; lacquerware zahŕňa boxy, škatuľky, riad, pečate, dokonca aj truhly & natreté lakom; lacquerware je prevažne záležitosťou východoázijských kultúr; pozri *lakovanie*, *lak*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Lacquerware>

<https://www.google.sk/search?q=lacquerware&espv=2&biw=1845&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwui0NjnidLOAhXHJcAKHVByDnkQsAQIJg&dpr=1>

Miska s drakom uprostred mrakov (lacquerware, dynastia Ming, Wanli éra, 1573-1620)

Vtáky (lacquerware, dynastia Ming, Yongle éra, 1403-1424)

Paraván s námetom Purpurového zakázaného mesta (lacquerware, oblasť Pingyao, Čína)

Lactanius Lucius Caecilius Firmianus - († po 317); rímsky *cirkevný otec*, teológ a spisovateľ z Afriky, žiak *Arnobia*; Dioklecián ho povolal ako učiteľa rétoriky do svojho sídelného mesta Nikomédie; tu sa stal kresťanom; neskôr bol vychovávateľom syna *Konštantína I. Veľkého*; potom, čo konvertoval na kresťanstvo, rezignoval na svoj post pre Diokleciánovo prenasledovanie kresťanov; bol nútený opustiť Nikomédiu; neskôr cisár Konštantín menoval starého Lactania latinským vychovávateľom svojho syna Crispa; Lactaniovo dielo *Divinae institutiones* (Božské základy, 7 kníh) je jedným z prvých apologetických diel kresťanskej literatúry v latine; Lactanius zomrel za neznámych okolností

<https://en.wikipedia.org/wiki/Lactantius>

https://fr.wikipedia.org/wiki/Lactance#/media/File:BnF-Lat1671-Lactance,_Institutiones_divinae.jpg

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Lactantius (Norimberská kronika, 1493)

Lacy uzol - ozdobný heraldický uzol, znamenie rodu De Lacy; objavuje sa na vrchole heraldickej prilby štvrti znaku mesta Burney; pozri *heraldické znamenia*, *dekoratívne uzly*

https://en.wikipedia.org/wiki/Lacy_knot

Lacy uzol

Ľad, Ľadovec - pozri *Yuki-onna*; *C. L. Hackert, W. Turner*

C. L. Hackert: Pohľad na prameň Arveyron (18.st.)

J. Lada: Leden (ilustrácia z kalendára, 1955)

Lada (bohyňa) - 1.slovanská bohyňa *lásky a krásy*; pozri *slovanská mytológia*
2.sýrske (*Lýkia*) označenie ženy > pozri *Létó, Apolón*

Lada Josef - (†1957); český maliar, kresliar, ilustrátor a spisovateľ; tvoril najmä pre deti a pri *ilustráciách* sa zamerával na štylizovaný obraz českej *dediny* s humorne parodickým akcentom; ilustroval Haškovho Švejka; pozri *ilustrátori knížiek pre deti*

pozri *jasličkári, koledníci, koleda, vianočný strom, Narodenie Ježiša, chodenie s tromi kráľmi, Mikuláš (sviatok), Štedrý deň, Štedrý večer, jasle, betlehem, vodník, čert, krava, drak, rybárik, koza, cap, mačka, kocúr, opica, liška, srna, jeleň, medveď, kengura, hus, páv, sliepka, bocian, ovca, osol, chrúst, cvrček, blecha, ľad, vidiek, humor, vtíp, deti, chlapec, vlk, cigáni, hra, veľkonočná šibačka, fašiangy, hudba, jar, jeseň, zima, žatva, kosba, orba, záhrada, čítanie, dedina, betlehem, nebo, Ján Nepomucký, sv. Mikuláš, furman, pijan, sedliak, krajčírstvo, kováčstvo, fajka, rozprávka, ilustrácia česká*

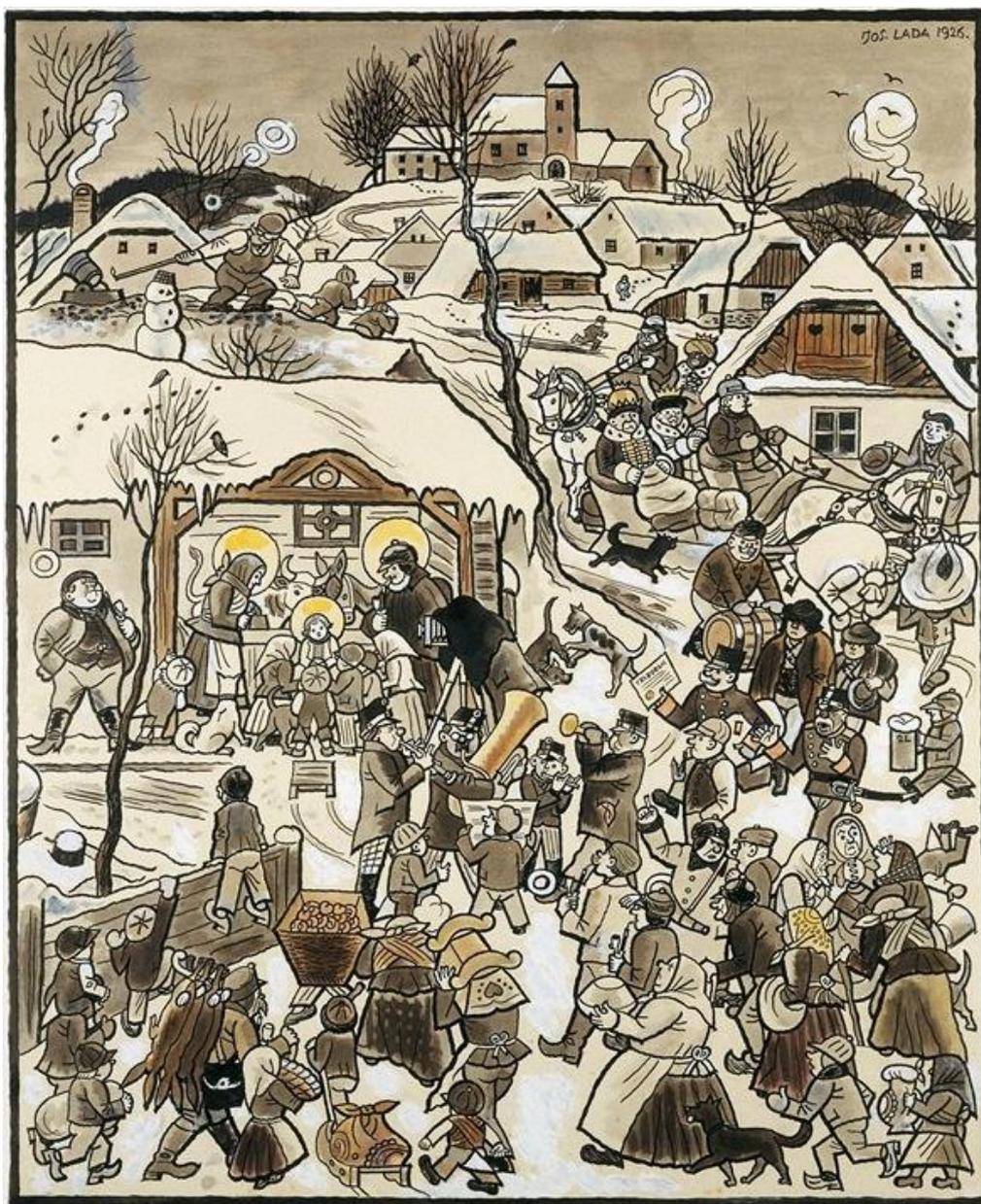
[https://www.google.sk/search?q=josef+lada+obrazy&espv=210&es_sm=93&tbm=isch&source=iu&imgil=78qAfqzmcJdxM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn0.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtb%253AANd9GcSHjPj24cN6acs_jnORXG4lo93A-yQ7LZza26EO9cPE5d1xa_V%253B600%253B421%253BL1MWLTrkvAewHM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fcorlyn.blog.cz%25252F0802%25252Fpar-nadhernych-obrazku-od-josefa-lady&sa=X&ei=cqnPUqPLA-yv7Aa24IDwAQ&ved=0CDQO9QEwAA&biw=1858&bih=994#facrc=&imgdii=&imgrc=V1bGVUPHKzE5M%253A%253B0T-HrEH9GJQO-M%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.eantik.sk%252Fimages%252Fgallery%252Forigin%252F022431.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.dartesro.sk%252F%253fact%253Ddielo-katalog%2526dielo%253D16030%2526lang%253Dhu%253B800%253B483](https://www.google.sk/search?q=josef+lada+obrazy&espv=210&es_sm=93&tbm=isch&source=iu&imgil=78qAfqzmcJdxM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn0.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtb%253AANd9GcSHjPj24cN6acs_jnORXG4lo93A-yQ7LZza26EO9cPE5d1xa_V%253B600%253B421%253BL1MWLTrkvAewHM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fcorlyn.blog.cz%25252F0802%25252Fpar-nadhernych-obrazku-od-josefa-lady&sa=X&ei=cqnPUqPLA-yv7Aa24IDwAQ&ved=0CDQO9QEwAA&biw=1858&bih=994#facrc=&imgdii=&imgrc=V1bGVUPHKzE5M%253A%253B0T-HrEH9GJQO-M%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.eantik.sk%252Fimages%252Fgallery%252Forigin%252F022431.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.dartesro.sk%252F%253Fact%253Ddielo-katalog%2526dielo%253D16030%2526lang%253Dhu%253B800%253B483)

http://www.artbohemia.cz/cs/97_lada-josef?p=2
http://www.artbohemia.cz/cs/97_lada-josef?p=3
http://www.artbohemia.cz/cs/97_lada-josef?p=4

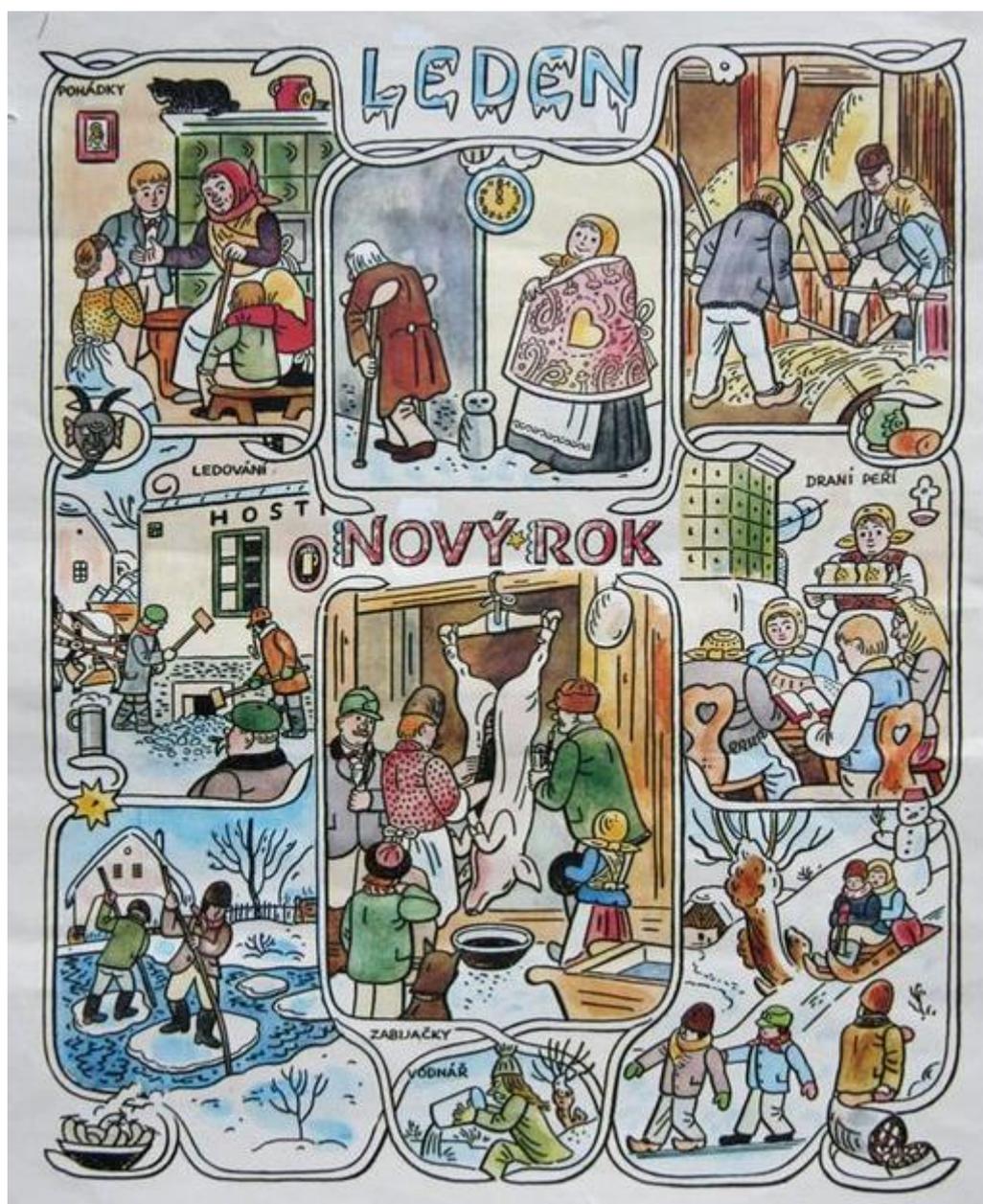
https://www.google.sk/search?q=josef+lada+%C5%A1vejik&espv=210&es_sm=93&tbm=isch&source=iu&imgil=oshHmlnVhQk4jM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn3.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtb%253AANd9GcSyJHXs4uytNA4RdIRfNmv9RuXTSFjzOyoRfFvSVo9i9L1P17V3ng%253B1000%253B1000%253BjNH44kMOYzDxtM%253Bhttp%25253A%25252F%25252F03varvara.wordpress.com%25252F2011%25252F11%25252F24%25252Fjosef-lada-the-good-soldier-svejik-1920s%25252F00-josef-lada-the-good-soldier-svejik-1920s%25252F&sa=X&ei=TezSUo7HEbGu7Ab5m4D4CA&ved=0CDgO9QEwAg&biw=1857&bih=957#facrc=&imgdii=&imgrc=2RigXgJ0Bcx_M%253A%253BHxNbcK-mhXdvsM%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.i60.cz%252Fvyrezy%252Fvelke%252Fflada-vanoc_201212132207012.jpg%25253Fcrop%25253D0%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.i60.cz%252Fclanek_2918_josef-lada-tvurce-malebne-atmosfery-ceskych-vanoc.html%253B510%253B235

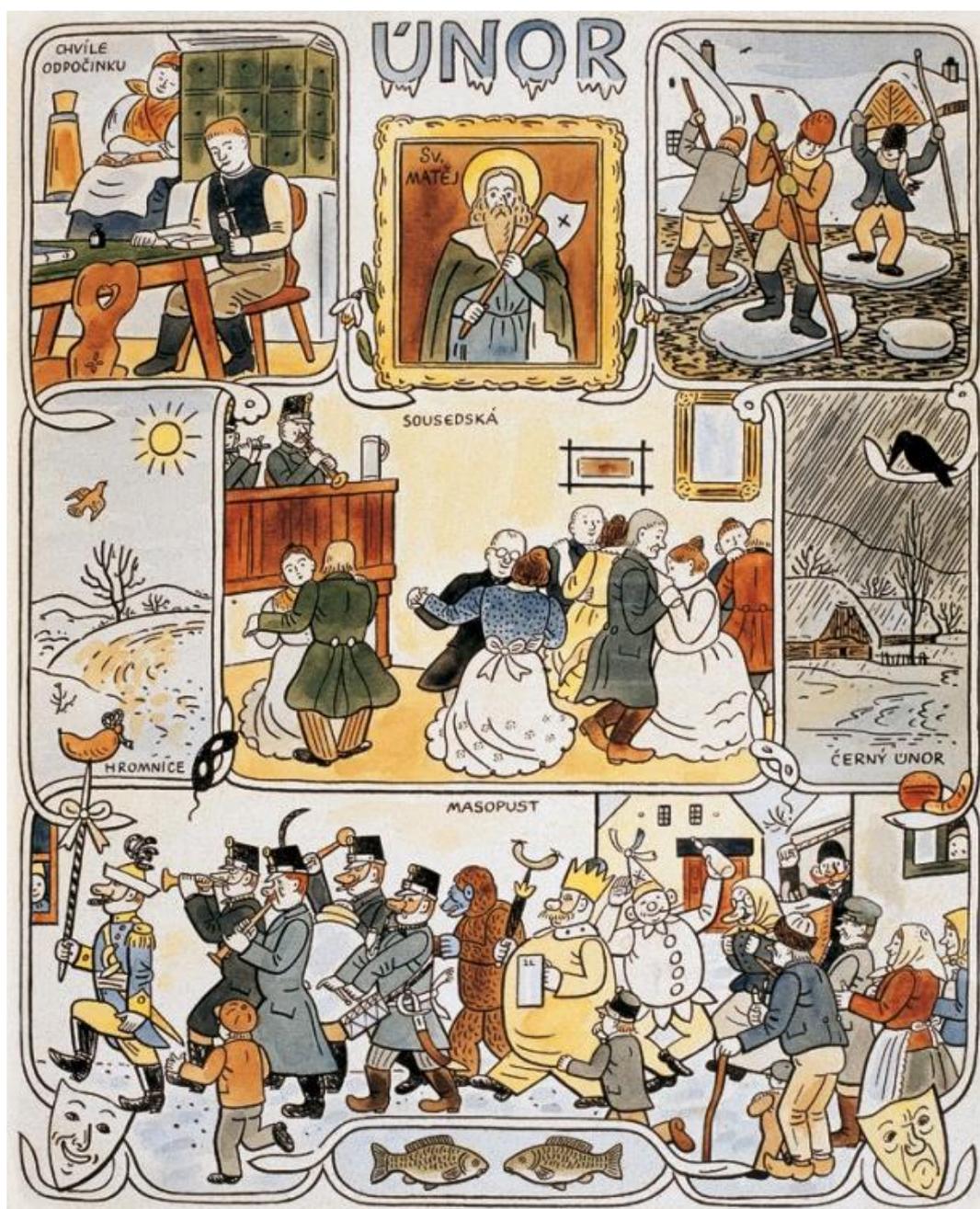
J. Lada: Narodenie alebo Betlehem v zime (1942)

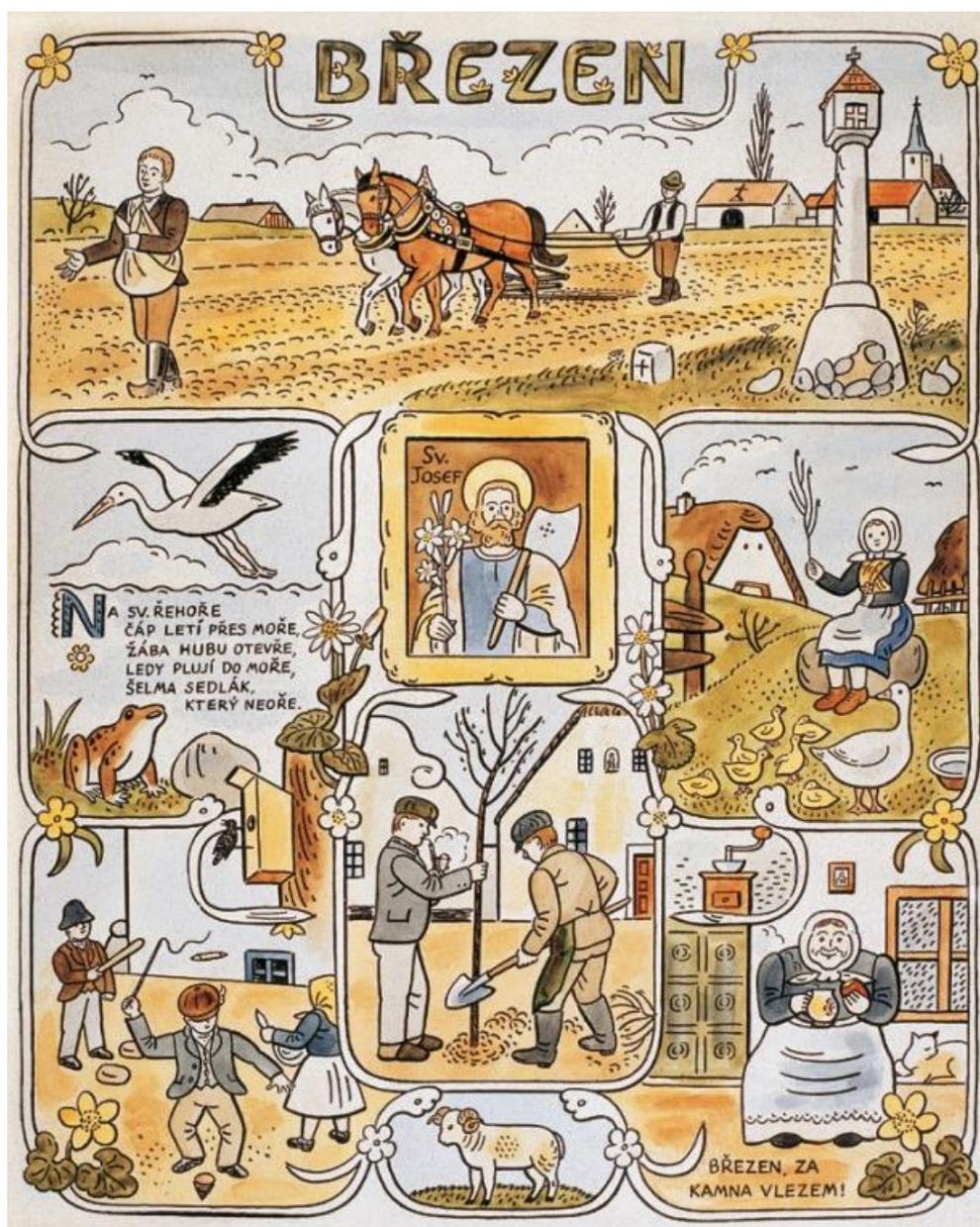
J. Lada: Narodenie. Traja králi

J. Lada: Leden (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Únor (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Březen (z cyklu Kalendář)

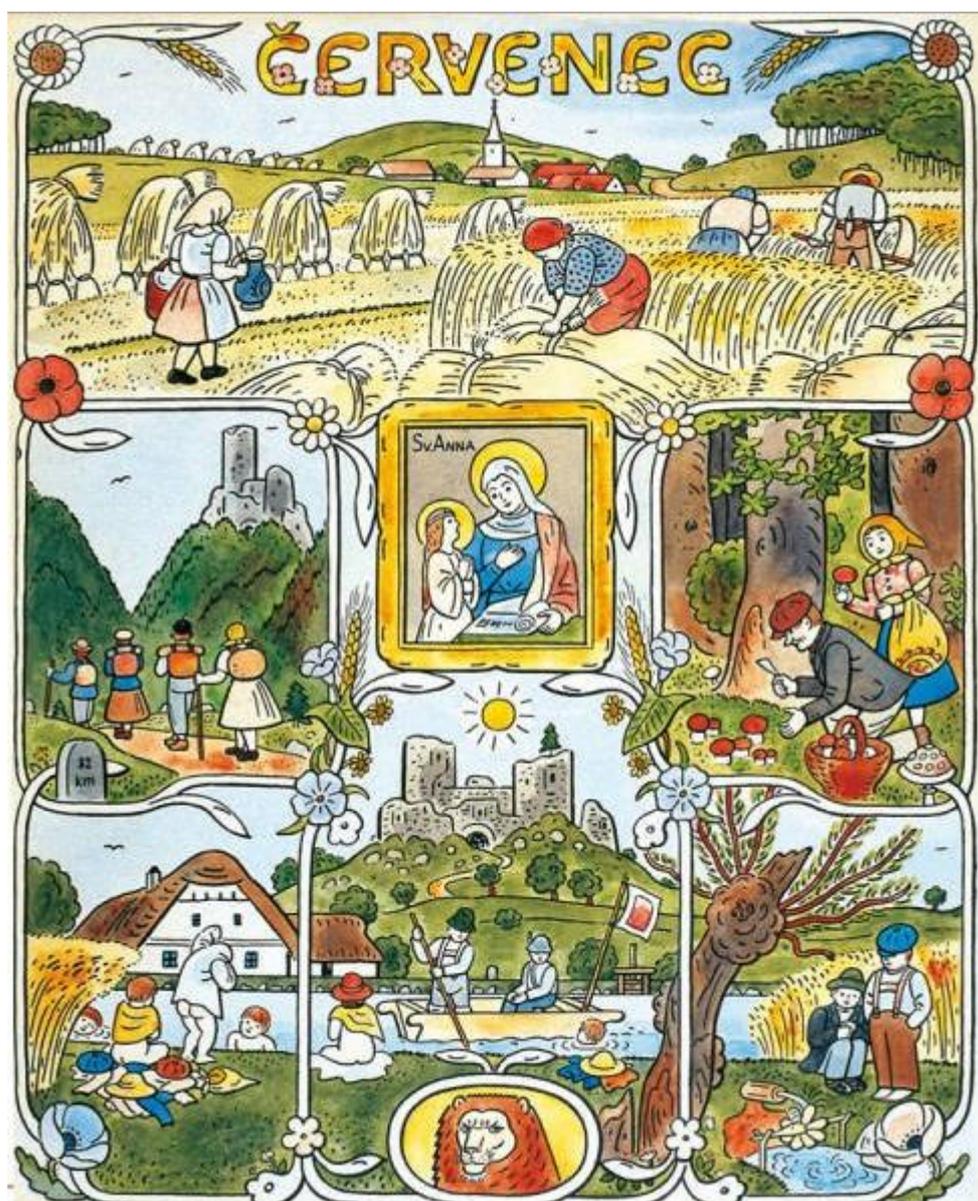

J. Lada: Květen(z cyklu Kalendář)

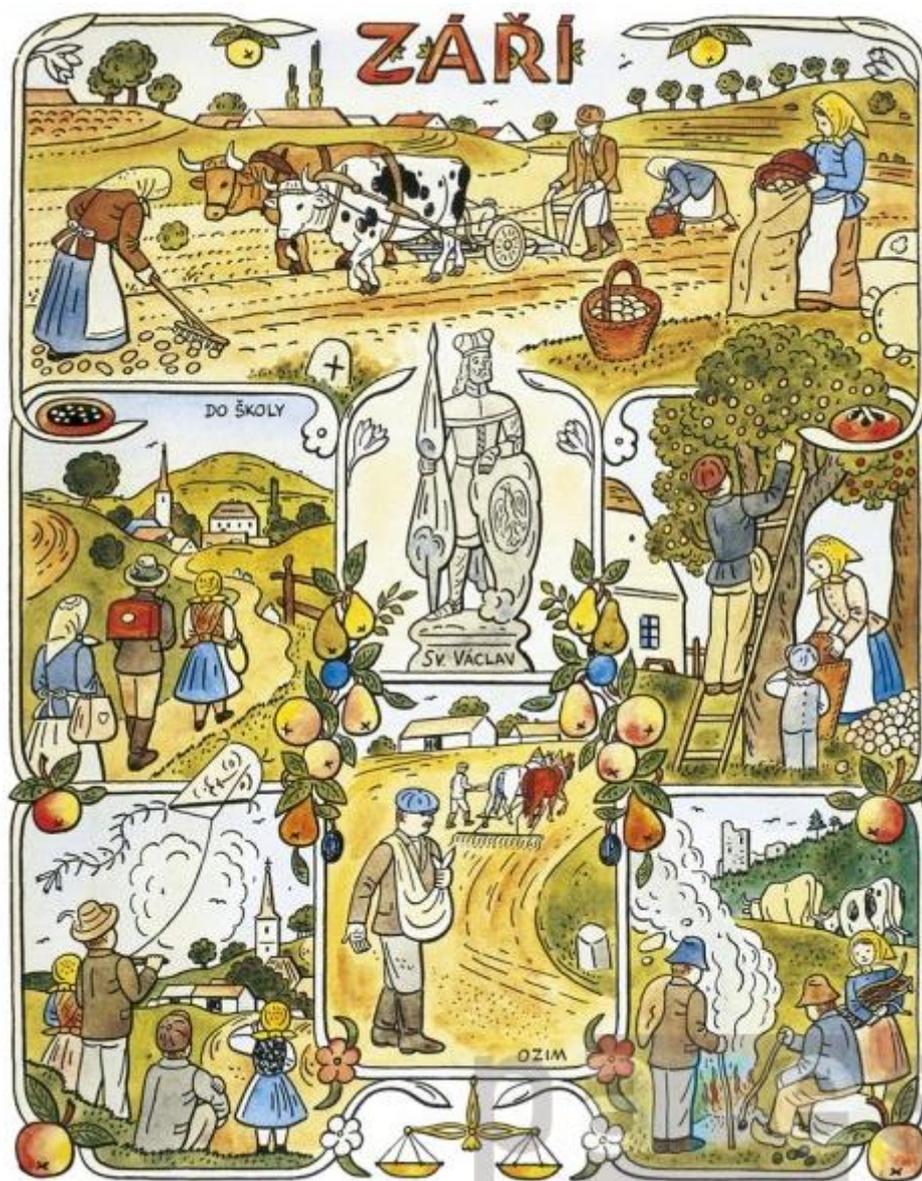

J. Lada: Červen (z cyklu Kalendář)

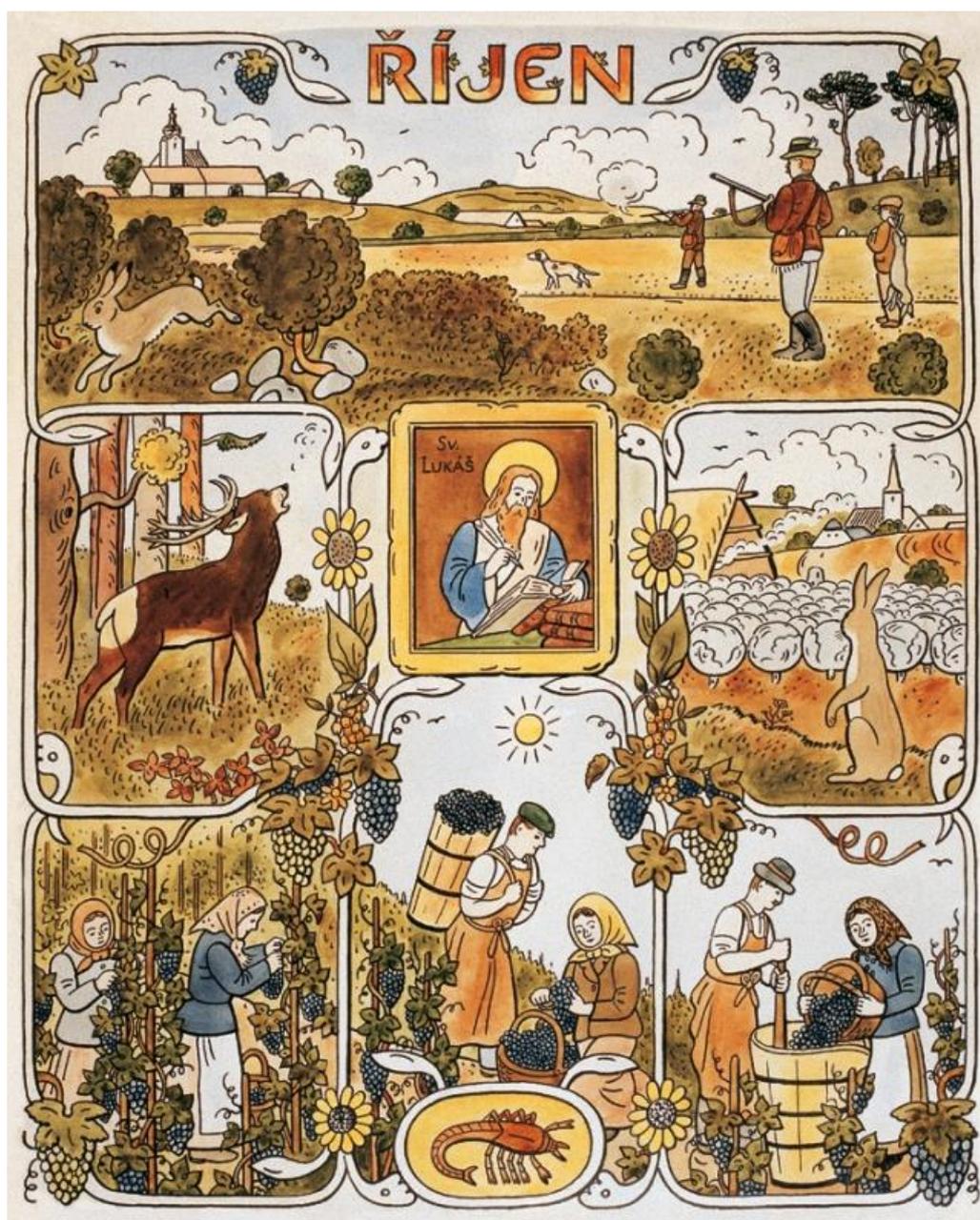
J. Lada: Červenec (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Červenec (z cyklu Kalendár)

J. Lada: Zář (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Říjen (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Listopad (z cyklu Kalendář)

J. Lada: Prosinec (z cyklu Kalendář)

ladanum - živica stromu *Cistus ladanum*

ladenie farieb - pozri *farebná kompozícia*

ladenie farieb decentné - kompozícia tlmených farieb, t.j. farieb s malým rozdielom v intenzite (pozri *intenzita farieb*), vo farebných tónoch svetlých (s veľkým množstvom bielej) aj v tmavých (veľké množstvo čiernej); porovnaj *farby čisté*; pozri *farby decentné*, *farebná harmónia*; *jas farby*

B. Hoffstädter: Ležiaci akt

M. A. Bazovský: Žena v bielej šatke (1950)

ladenie farieb kontrastné - opak ladenia decentného, t.j. kompozícia z farieb s veľkými rozdielmi v intenzite (pozri intenzita farieb) a tónoch, s malým množstvom neutrálnych farebných prímiesí (čierna, biela); pozri kontrastné farby, farebná asymetria; symbolika farieb: farba modrá

Z. Horecký: Jeseň v Zázrivej (1999)

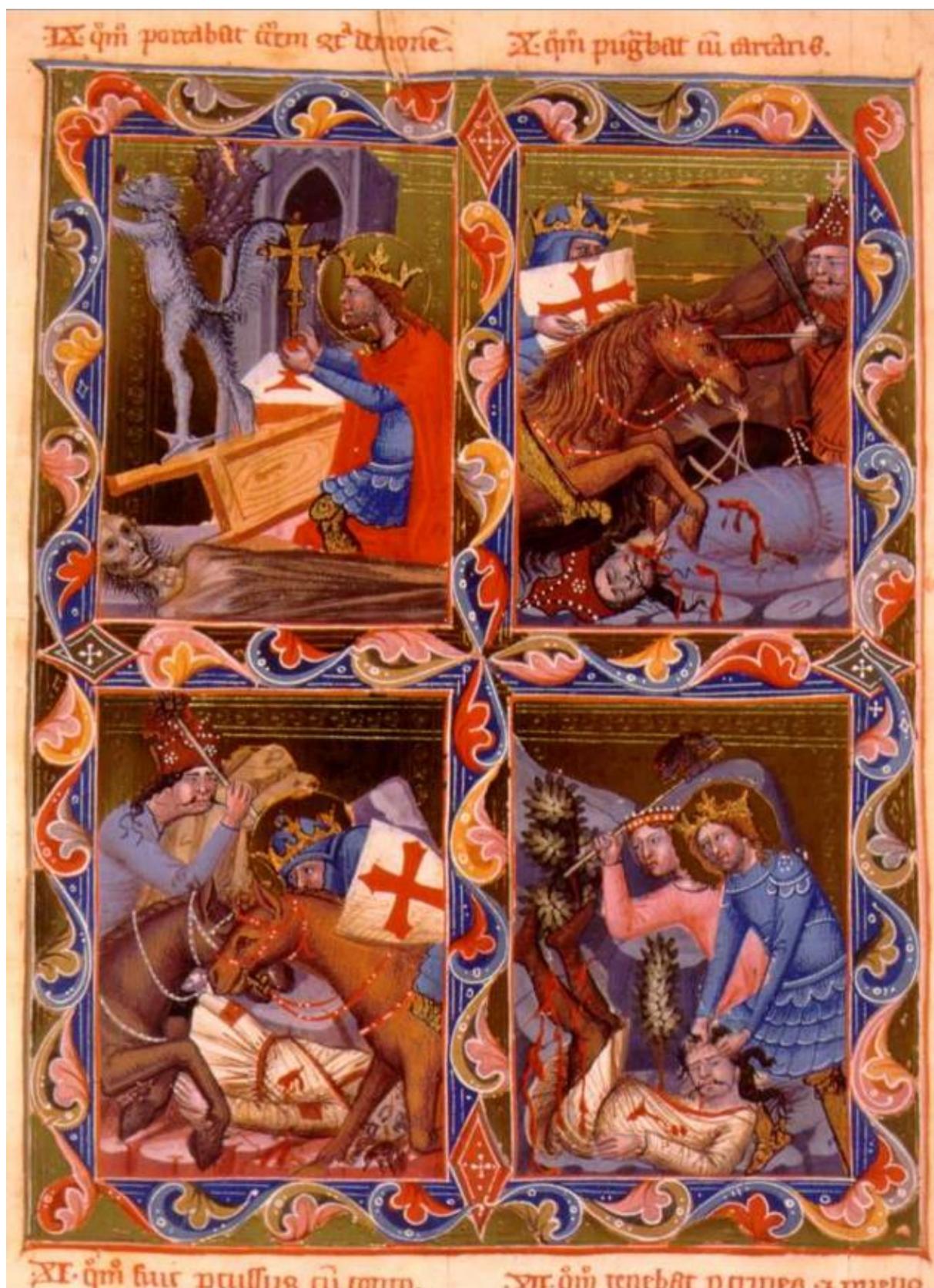

J. Daňo: Horúca jeseň (1980)

sv. **Ladislav (uhorský kráľ)** - (†1095); uhorský kráľ Ladislav I. Svätý; podľa legendy z 12.st. bol udatným bojovníkom proti nájazdom Pečenehov (Kumánov) a zbožným kráľom; podľa jednej legendy keď bolo jeho vojsko sužované hladom, vzdialil sa od neho a ponoril sa do modlitieb; prosil Boha, aby nasýtil jeho bojovníkov; keď dvihol zrak, videl prichádzať stádo byvolov a jeleňov

https://cs.wikipedia.org/wiki/Svat%C3%BD_Ladislav

https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyar_Anjou-legend%C3%A1rium

Kráľ sa bráni démonom, Boj s Kumánmi, Zranenie kráľa Ladislava, Kumán s odrezanou nohou (miniatura z Anjou legendárium, 1335)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár zo začiatku 18.storočia): Svätý Ladislav (z dvojice uhorských kráľov svätcov, pendant 1700-1730)

Slovenský maliar z 1.polovice 18.storočia: Zázrak svätého Ladislava (1700-1750)

Ládón - v gréckej mytológii riečny boh v podobe obludného draka; syn bohyně Keto a boha Forkysa; brat Gorgón, Graii a Toósy; strážil strom v záhrade Hesperidiiek so zlatými jablčkami; priniesť ich bola jedna z úloh Hérakla; pozri monštrá; bohovia vodní

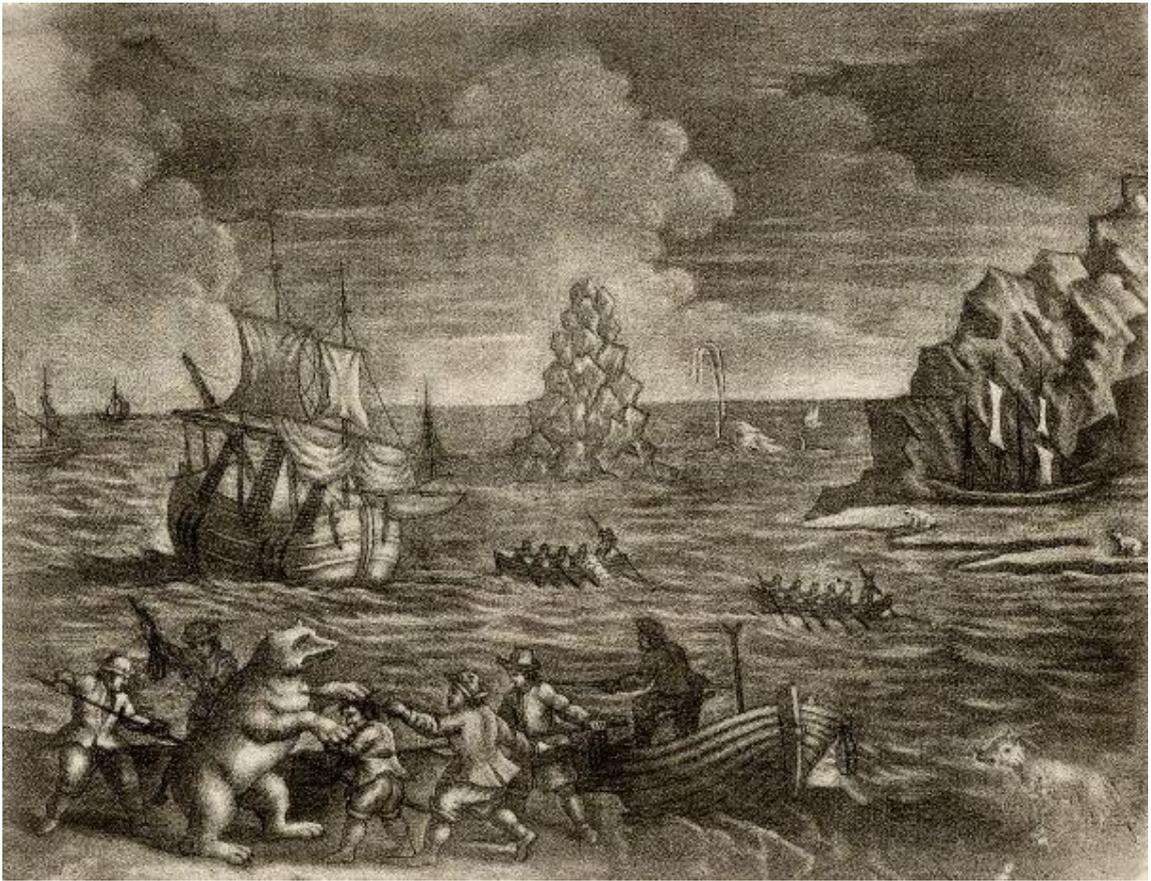

L. F. Leighton: Záhrada Hesperidiiek (1892)

A. Gaudí Drak Ládón stráži vráta Záhrady Hesperidiiek (Pabellones Güell v Špnielsku, 1884-1887)

Padový medveď - pozri *medveď*, *zvíera*; *animalieri*

Autor neuvodený: Súboj s ľadovým medveďom v Antarktíde s veľrybou v pozadí (mezotinta, 1754)

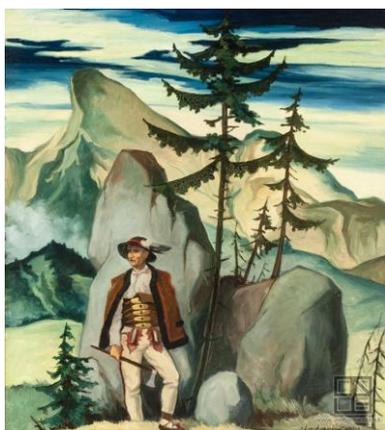
E. Landseer: Človek mieni, pánboh mení (1864)

M. Hanák: Ľadový medveď (akvarel)

Ladvenica Ján - (†1947); príležitostný maliar a predovšetkým *scénograf* a divadelný dekoratér, činný v rokoch 1928-1944 ako šéf výpravy Slovenského národného divadla; istá teatrálnosť sa celkom prirodzene preniesla i do jeho maliarstva, pripomínajúca krištáľovo čistý obrazový svet ľudového maliarstva na skle; prostomyselná krása jeho obrazovej poetiky mala najbližšie k akejsi modernej obmene ľudovej rozprávky, predvádzajúcej báju národnú minulosť v polohe sladkastej idyly mýtického vidieckeho života

<http://www.eantik.sk/autor/2345/ladvenica-jan/>

J. Ladvenica: Zo Ždiaru

J. Ladvenica: Kováč Wieland

J. Ladvenica: Mesto

Ľadvie - starý výraz, ktorý súčasne označuje bok, bedrá (ľadviny), slabiny, *pohlavie*; ľadvie je symbolom plodivej sily a je vzťahovaný na muža aj ženu (pozri *symboly plodnosti*); ľadvie považované za miesto, kde je v tele uložený zdroj plodivej sily; v najstarších dobách ruka prisahajúceho sa dotýkala ľadvia (u muža v skutočnosti zrejme *penis*, u ženy *lono*) a *gesto* malo prísahu magicky posilniť (zvyk sa udržal ešte v antickom Ríme: napr. prisahajúci sa dotýkal svojho penisu); s predstavou mužského ľadvia je spojené kresťanský motív *koreňa Jesse/stromu Jesse*, ktorý vyrastá z bokov, slabín praotca *Jesse/Jišaja*, alebo má priamo podobu *falu*; podobne zo ženského ľadvia spiacej *Márie*, významovo týmto spätou s *Veľkou matkou zemou* vyrastá *Strom Kríža*; je zaujímavé, že ešte v 20. storočí francúzsky maliar *A. Derain* vo svojom *fauvistickom* období hovorí, keď chce zdôrazniť inštinktívnosť fauvistickej tvorby, že maliar má tvoriť srdcom a ľadvím

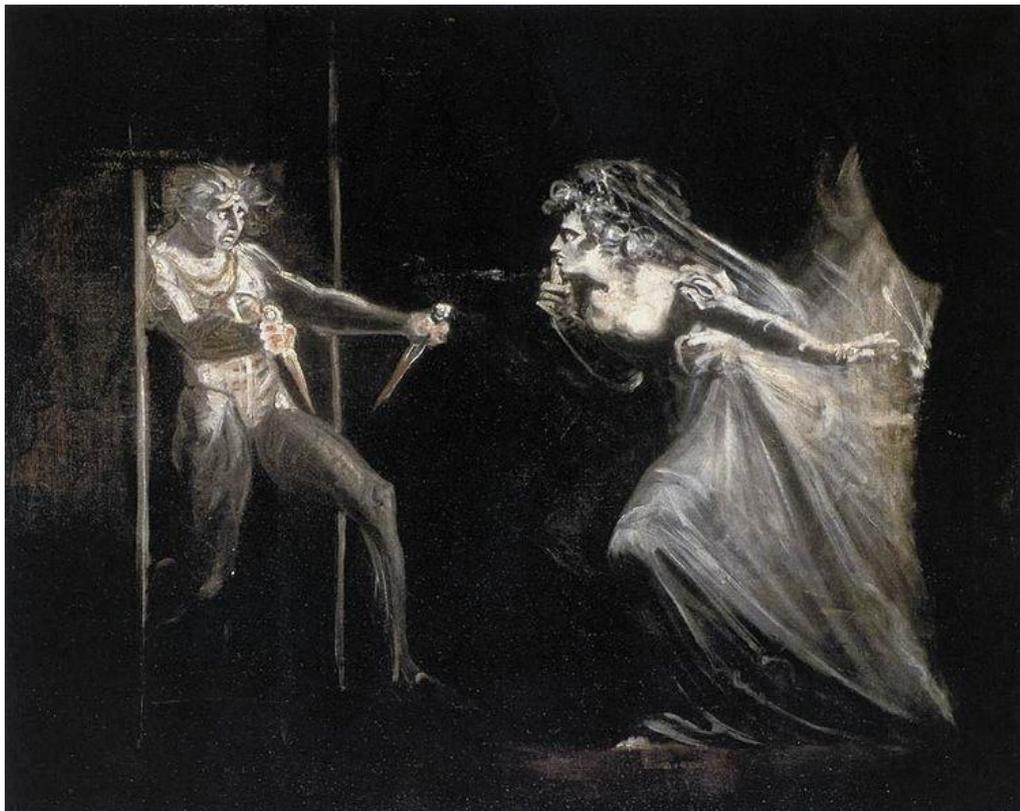
Lady Godiva - Godiva

Lady Chapel - ang. – „Dáma kaplnka“; anglická kaplnka *Matky božej, Panny Márie*; typ nesamostatnej *kaplnky* obdĺžnikového pôdorysu v *závere chóru* anglickej *katedrály* (zvyčajne v závere východného chóru; pozri *retrochór*); pozri *architektúra anglická*; porovnaj *Chapter-House*

Lady Makbeth - pozri *Mackbeth, Shakespeare*

J. H. Füssli: Námesačnosť Lady Macbeth (1781-1784)

J. H. Füssli: Lady Mackbet s dýkou (1812)

Laemen Christoffel Jacobz van der - (†1651); flámsky barokový maliar, syn *Jacoba van der Laemen*; špecializoval sa na námety *veselej spoločnosti*

https://en.wikipedia.org/wiki/Christoffel_Jacobsz_van_der_Laemen

<https://www.google.sk/search?q=Laemen+Christoffel+van+der&espv=2&biw=1844&bih=995&site=webhp&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CDoQsARqFQoTCM22zqTqjcgCFSrwcgodIWgAug>

Ch. J. van der Laemen: Mánotratný syn (1640)

Ch. J. van der Laemen: Elegantná spoločnosť (merry company, 17.st.)

Laemen Jacob van der - (†1624); flámsky barokový maliar, otec Ch. J. van der Laemena;

https://en.wikipedia.org/wiki/Jacob_van_der_Laemen

Laer Pieter van - (†1642); maliar *holandského zlatého veku*; maliar žánrových scén, aktívny viac ako desať rokov v Ríme, kde jeho prezývka bola Il Bamboccio; umelci pracujúci v jeho štýle sa stali známi ako *Bamboccianti*

P. van Laer: Flagelanti (1635)

P. van Laer: Krajina s hráčmi morra (bamboccianti, 1. pol. 17.st.)

P. van Laer: Bentvueghels v rímskej taverne (1625)

Láertes - v gréckej mytológii otec ithackého kráľa *Odyssea*, ktorý žil v Odyseovom paláci, odkiaľ odišiel pred návratom syna na vidiek; jeho manželkou bola *Antikleia* (podľa jednej verzie Laertes nebol otcom Odyssea, lebo Antikleia bola už samodruhá so *Sizyфом*, keď sa zaňho vydala); pozri *Penelopé*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Laerte>

Laethem-Saint-Marie - belgická expresionistická maliarska kolónia v dedine Gentu; do prvej skupiny patrili k nej napr. *G. van de Woestijne*; do druhej v období 1904-1909 *F. van den Berghe*, *G. de Smet*, *C. Permeke*; súčasníkom ale nie členom skupiny bol *L. Spillaert*; pozri *expresionizmus*

Lævateinn - v starej nórcine – „škodná vetvička“; v *severskej mytológii* básnické vyjadrenie pre meč; výraz uvedený v básni *Fjölsvinismál* v Poetickej Edde z 13.st. v súvislosti s príbehom o kohútovi *Vidofnirovi*, ktorý sedel v hornej časti stromu *Mímameidr* a strážil integritu stromu sveta; jeho kikiríkanie oznámilo (alebo podľa iných verzii očakávalo) začiatok *Ragnaröku*; *severské mytologické zbrane*, *Snorriho Edda*

<https://en.wikipedia.org/wiki/L%C3%A6vateinn>

La Fontaine Jean de - (†1695); francúzsky básnik obdobia klasicizmu; je autorom bájok, rozprávok, básní, divadelných hier a operných libriet; patril medzi tzv. *moralistov*; bol blízkym priateľom Nicolasa Fouqueta, keď tento upadol do nemilosti Ľudovíta XIV.; aj keď La Fontaine zostal v priazni dvora, začal chodiť radšej do *salónov*; jedným z nich bol salón madame de La Sablière; pozri *Doré (La Fontaine)*

http://sk.wikipedia.org/wiki/Jean_de_La_Fontaine

La Fresnaye Roger de - pozri *kubizmus*

Lagar Celso - (†1966); španielsky expresionistický maliar prvej generácie *parížskej školy*, kde žil väčšinu svojho života; bol ovplyvnený *avantgardou* všetkého druhu, vrátane *kubizmu* a *fauvizmu*; maľoval

predovšetkým krajiny a zátišia; vo svojom osobnom živote bol depresívnou osobnosťou úplne závislou od svojej manželky, sochárky Hortense Begum; pozri *španielski maliari, expresionistickí maliari*

http://es.wikipedia.org/wiki/Celso_Lagar

<https://www.google.sk/search?q=Celso+Lagar&esqv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=-vQ1VbvJOdfauCjgdAP&ved=0CB4QsAQ>

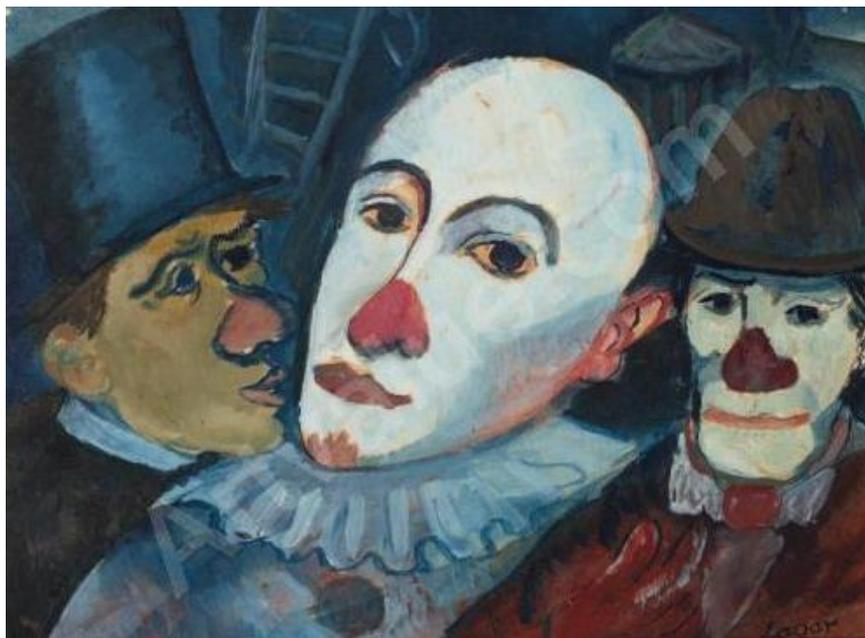
C. Lagar: Trapézisti a klauni (1957)

C. Lagar: - (20st.)

C. Lagar: Klauni (1925)

C. Lagar: Klauni (20.st.)

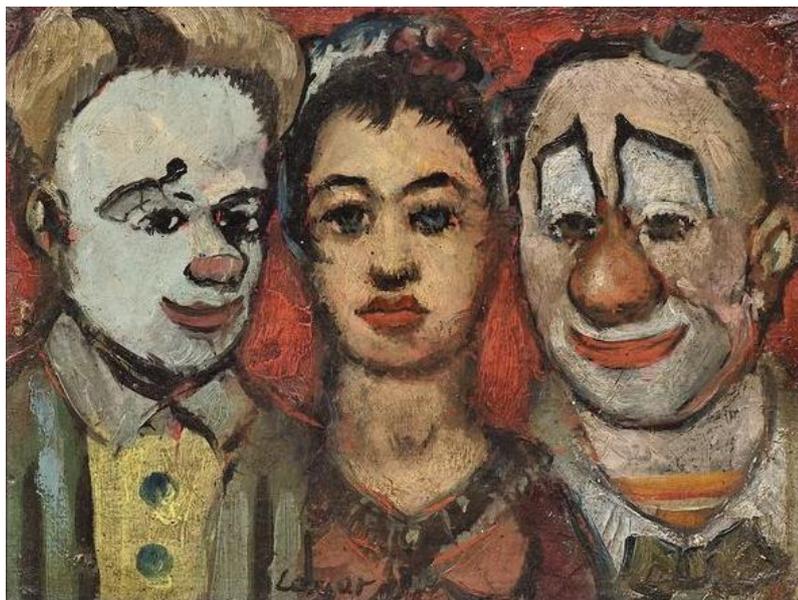
C. Lagar: Klauni a harlekýn (20.st.)

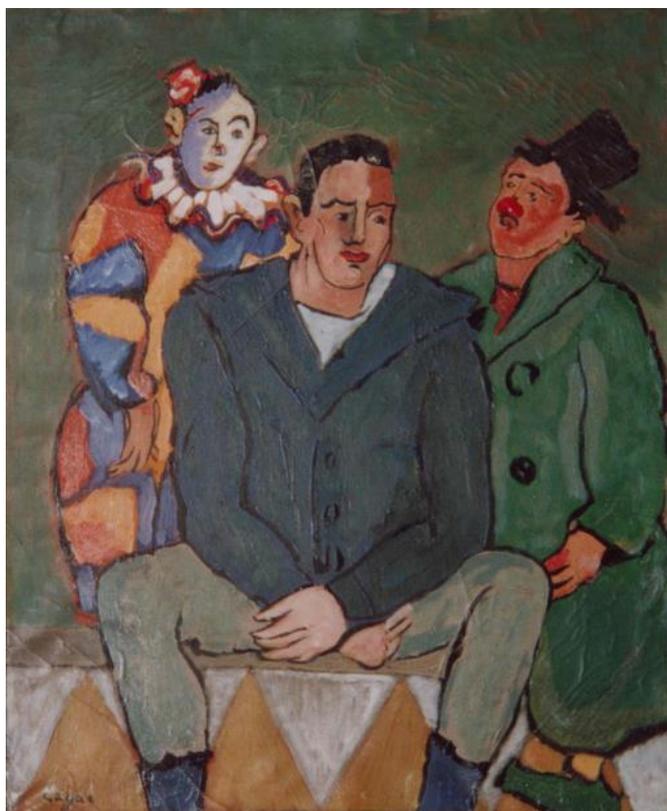
C. Lagar: Ekvilibrista s opicou (20.st.)

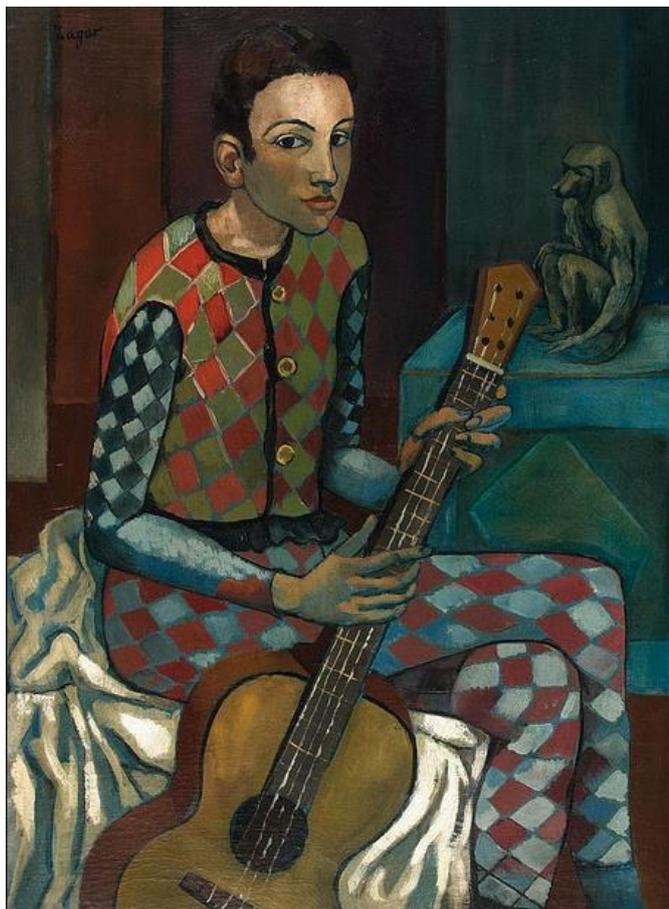
C. Lagar: Harlekýn (20.st.)

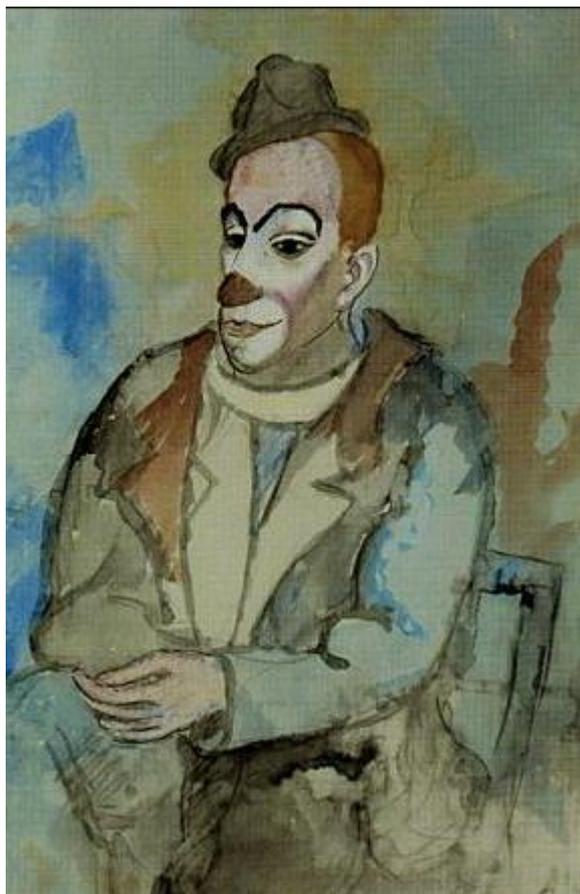
C. Lagar: Traja klauni (20.st.)

C. Lagar: - (19.st.)

C. Lagar: - (19.-20.st.)

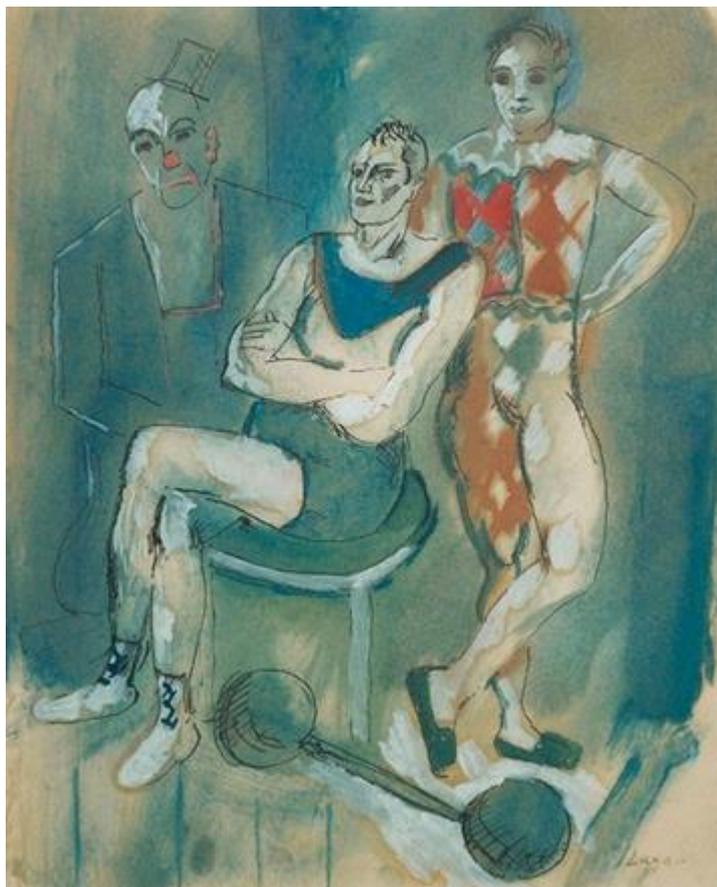
C. Lagar: - (gvaš, 19.-20.st.)

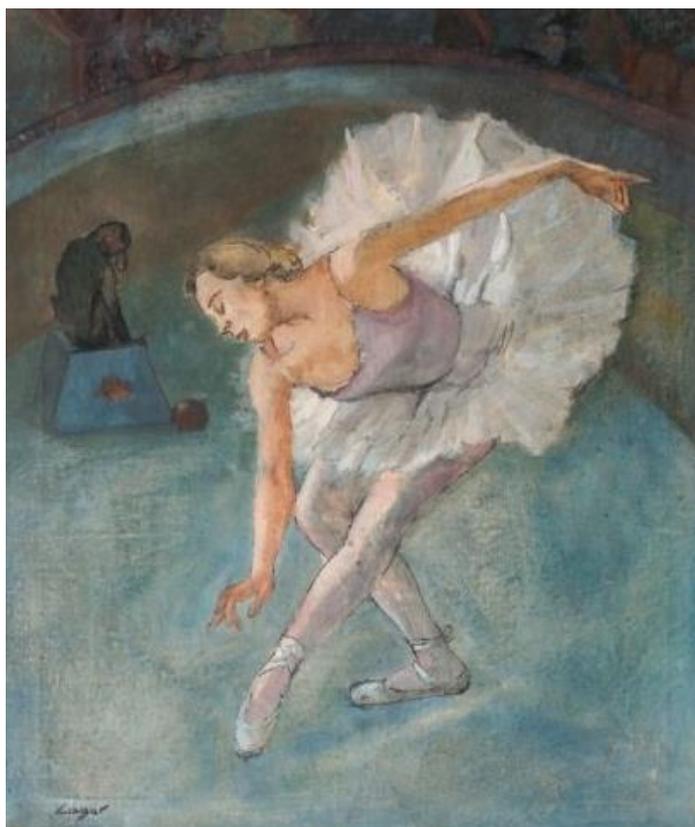
C. Lagar: - (gvaš, 19.-20.st.)

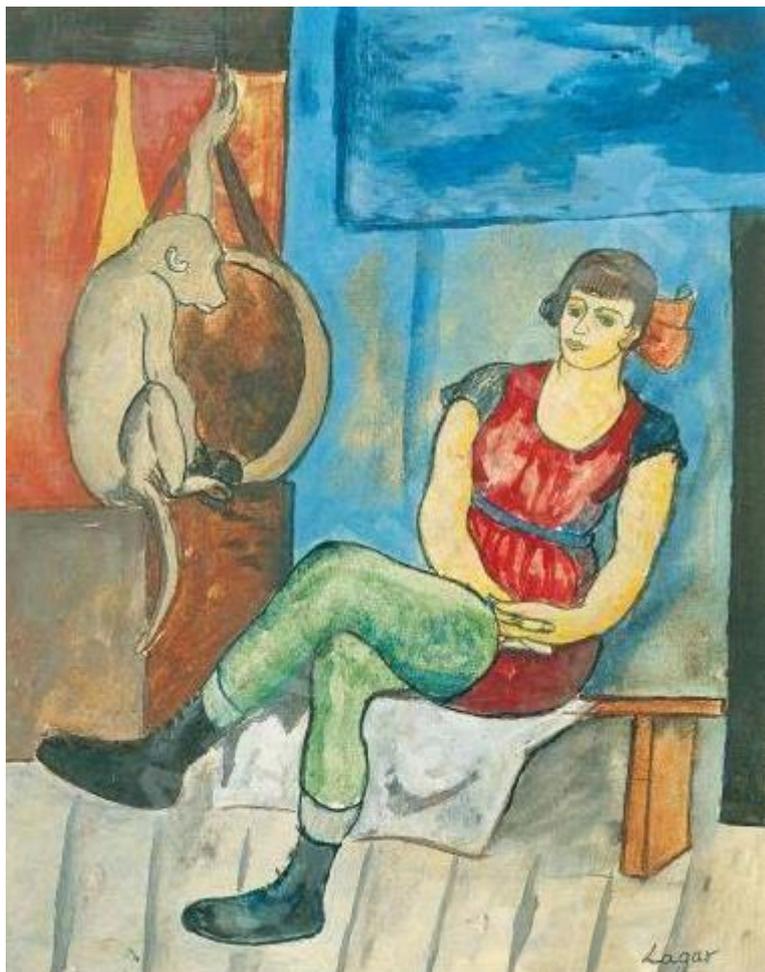
C. Lagar: Akrobati (1945)

C. Lagar: Akrobati (20.st.)

C. Lagar: Baletka v cirkusu (20.st.)

C. Lagar: Akrobatka a opica (20.st.)

C. Lagar: Zátišie (20.st.)

Lagaš - sumerský štát z 3.tis.pr.Kr.; rozsiahly archív v *klinovom písme* so záznamami zo starosumerského obdobia (2500-2400 pr.Kr.); druhý rozkvet mesta na sklonku 3.tis.pr.Kr. v novosumerskej dobe počas vlády kráľa Gudey, keď si mesto zachovalo svoju nezávislosť na Gutejcoch, nomádoch z na východ od *Mezopotámie*, ktorí pustošili *Akkad*; nezávislé mestá ako bol Lagaš sa zjednotili, porazili Gutejcov 2116 pr.Kr. a Sumer a Akkad zjednotené pod mestom *Ur*; pozri *supia stéla*; *Sumer, sumerské umenie*

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Sumerija>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Lagash>

Lagrenée ml. Jean-Jacques - (†1821); francúzsky maliar a rytec, brat *Louis-Jean-François Lagrenée*

https://en.wikipedia.org/wiki/Jean-Jacques_Lagren%C3%A9e

https://www.google.sk/search?q=jean-jacques+lagren%C3%A9e+le+jeune&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CDEQsARqFQoTCLS4-9-I_McCFQIXLAodXtoCtA

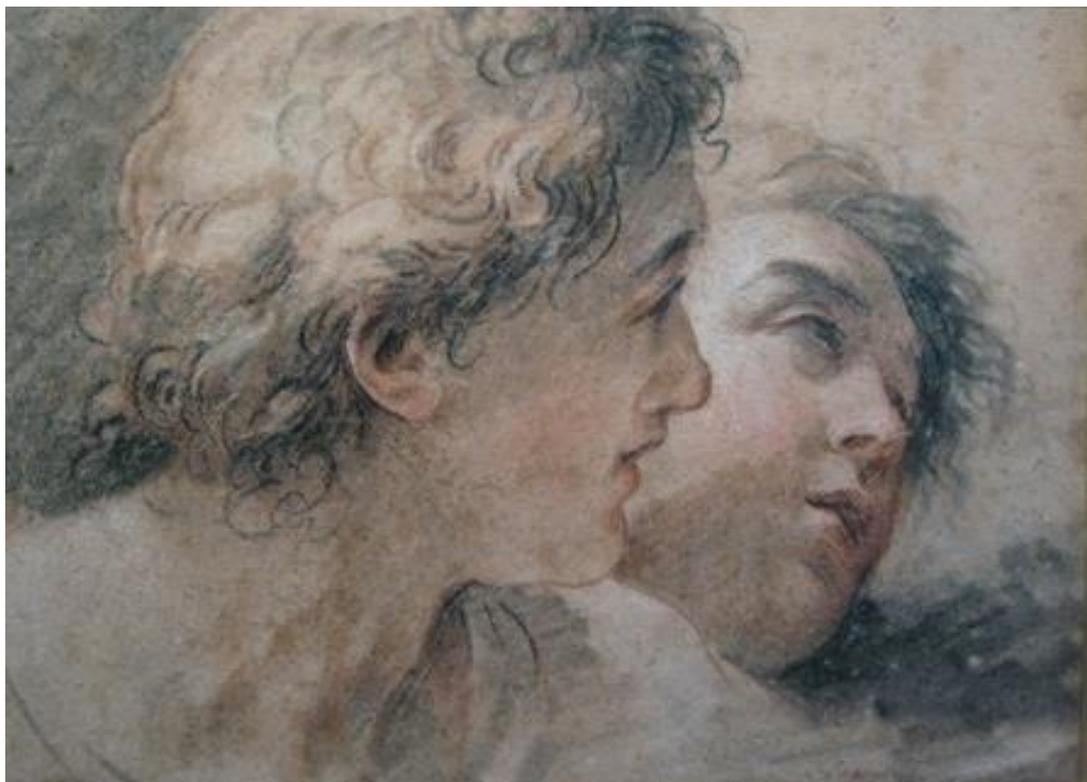

J.-J. Lagrenée ml.: Sv. Hieronymus na púšti (lept, 17.-18.st.)

Lagrenée Louis-Jean-François - (†1805); francúzsky rokokový maliar a študent Carle van Loo; vyhral Grand Prix de Rome pre maľbu v roku 1749 a bol zvolený za člena Académie Royale de peinture et de sculpture v 1755; jeho mladší brat Jean-Jacques Lagrenée ml. bol tiež maliar; pozri *dessin aux trois crayons*; pozri *rokokoví maliari*, *francúzski maliari 18.st.*, *francúzski maliari 19.st.*

https://en.wikipedia.org/wiki/Louis-Jean-Fran%3%A7ois_Lagren%3%A9e

<https://www.google.sk/search?q=Lagrenée+Louis-Jean-Fran%3%A7ois&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=ZPeQVah1J8z4UvXVhPAO&ved=0CB4QsAQ>

L.-J.-F. Lagrenée: Chlapci (dessin aux trois crayons, 17.st.)

L.-J.-F. Lagrenée: Zuzana a starci (1771)

Lahamu - Lachamu

„ľahkovážna maľba“ - jap. 俳画; *haiga*

Lahmu - Lachum

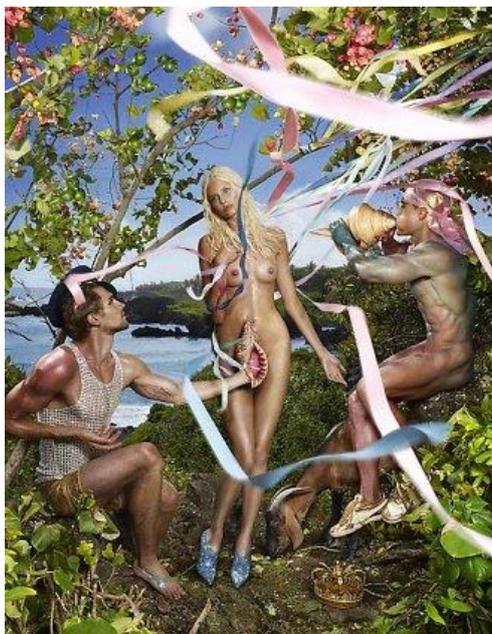
La Hyre - Laurent de La Hyre

ľahostajnosť, ľenivosť - v alegórii: *Acedia*; ľenivosť symbolizovaná aj *oslom*; pozri *Cnosti a Neresti*; *kapor*; *pštros* (Baleka)

Lachanu/Lahamu - Jordan: mezopotámske, babylonsko-akkadské božstvo, známe z *eposu* o stvorení sveta *Enuma eliš*; spolu s druhou bližšie neurčenou bytosťou zvanou *Lachum* je oba zrodila pramatka *Tiamat* zo zväzku s *Apsuom*, praoceánom; Lachum a Lachanu zosobňovali vodné záplavy a boli symbolizovaní bahnom na morskom dne; stvorili potom ďalšiu božskú dvojicu Anšar a Kišar, zosobňujúcu oblohu a zem; táto dvojica dala život bohu neba *Anuovi*

LaChapelle David - (*1963); americký komerčný fotograf, videorežisér, filmový režisér, filmový producent a výtvarník; pozri *variácie*, *citácia*

http://en.wikipedia.org/wiki/David_LaChapelle

D. LaChapelle: Venuša (2009)

Lachesis - z gréc. – „udeľujúca“; v *gréckej mytológii* jedna z bohýň *osudu*, ktorá niť osudu rozvíjala ďalej; v *rímskej mytológii* zriedkavejšie nazývaná *Decuma*, častejšie používaný pôvodný grécky variant mena; pozri *Moiry*, *Parky*; *rímski bohovia*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Lachesi>

Lachner Hans - nemecký grafik 16.-17.st.

<http://art.famsf.org/hans-lachner/and-earth-brought-forth-grass-and-herb-19633034670>

<http://art.famsf.org/hans-lachner>

H. Lachner: A Boh nazval oblohu nebom (rytina, 1580)

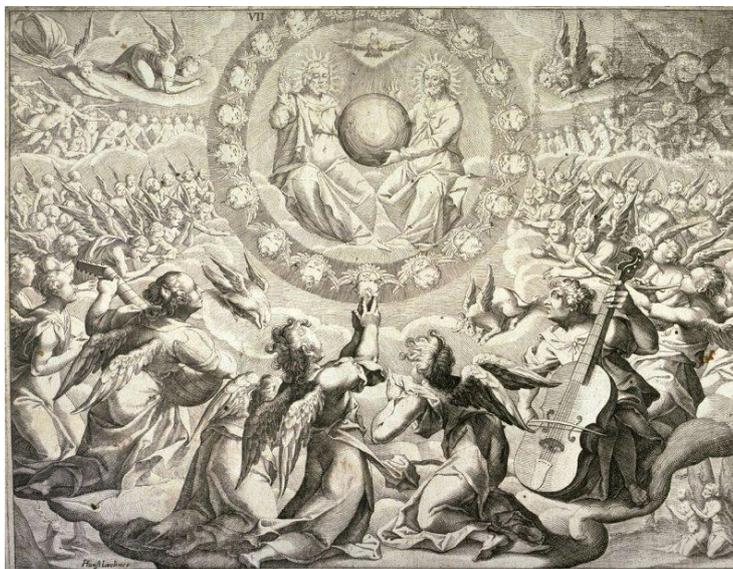
H. Lachner: A Boh urobil dve veľké svetlá, väčšie aby panovalo nad dňom, a menšie, aby panovalo nad nocou (rytina, 16.-17.st.)

H. Lachner: A krajina vydala trávnu a bylinu (rytina, 16.-17.st.)

H. Lachner: Urobme človeka na náš obraz podľa našej podoby, a nech vládne nad rybami mora (rytina, 16.-17.st.)

H. Lachner: Tak nebesia a zem boli dokončené a všetko ich vojsko; je siedmy deň Boh skončil svoje dielo, ktoré konal; A odpočinul v deň siedmy od všetkého diela svojho, ktorých bol robil (rytina, 16.-17.st.)

H. Lachner: Podmaňte si zem a panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad každým živočíchom, čo sa hýbe na zemi (rytina, 16.-17.st.)

Lachum/Lahmu - asýrske božstvo zosobňujúce *záplavy*; splodené pramatkou (chaosom) *Tiamat* a *Apsuom*; pozri *Betlehem*; *asýrski bohovia*

Jordan v súvislosti s heslom *Lachanu/Lahamu*: Lachanu je mezopotámske, babylonsko-akkadské božstvo, známe z eposu o stvorení sveta *Enuma eliš*; spolu s druhou bližšie neurčenou bytosťou zvanou *Lachum* je oba zrodila pramatka *Tiamat* zo zväzku s *Apsuom*, praoceánom; Lachum a Lachanu zosobňovali vodné záplavy a boli symbolizovaní bahnom na morskom dne; stvorili potom ďalšiu božskú dvojicu *Anšar* a *Kišar*, zosobňujúcu oblohu a zem; táto dvojica dala život bohu neba *Anuovi*

lachuri - www: historický termín pre *azurit*

laické bratstvá - jedným z najstarších bolo dominikánske laické bratstvo; do laických bratstiev sa hlásili tí, ktorí sa rozhodli žiť v súlade s regulami príslušného rádu, muži, ženy, ženatí, slobodní, mladí, starí; podmienkou je *krst* a *birmovka* a dosiahnutie veku 18 rokov; v prípade dominikánskeho laického rádu sa prijatie realizuje obradom obliečky, kedy kandidát prijíma rehoľný šat, škapuliar, kríž a ružnec a dostáva nové meno na znak nového života; po ročnom noviciáte a dočasnom sľube, po troch rokoch skladá večný sľub podľa stanov Bratstva laikov sv. Dominika; pozri *oratoriáni*; *kresťanské rády*

laické umenie - tiež *insitné umenie*, *naivné umenie*, *sviatočné umenie*, *nedel'né umenie*

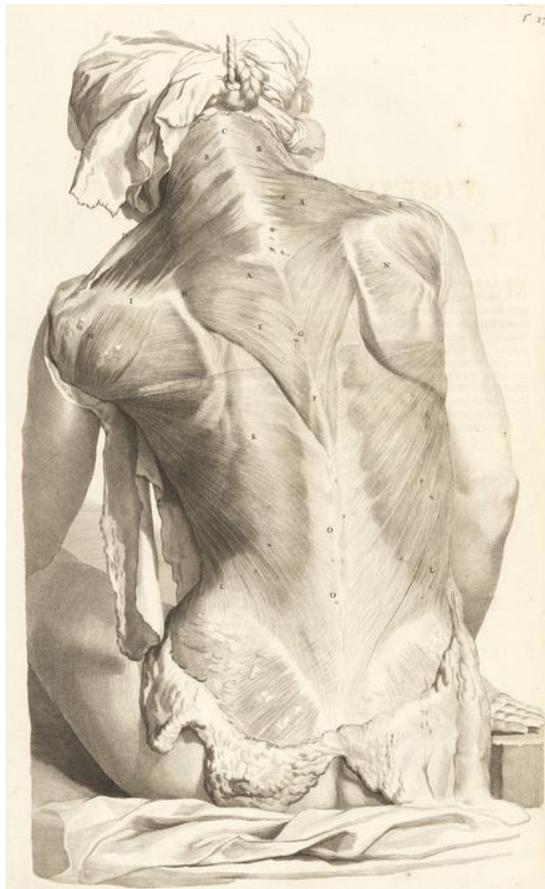
laický - svetský, naivný, neodborný; vo význame svetský: napr. svetská architektúra

laik - 1.v stredoveku: *svetský* človek v protiklade ku *kňazovi*, *klerikovi*; akýmsi spojovacím článkom medzi laikom a kňazom bol *mnič*; v *benediktínskom* a *cisterciánskom* ráde nazývaný *oblát*; pozri *profánny*; *biblia obrazová*; *bible pauperum*; *benediktínske školy*; *chórová prepážka*; *ikonostas* *2.amatér*

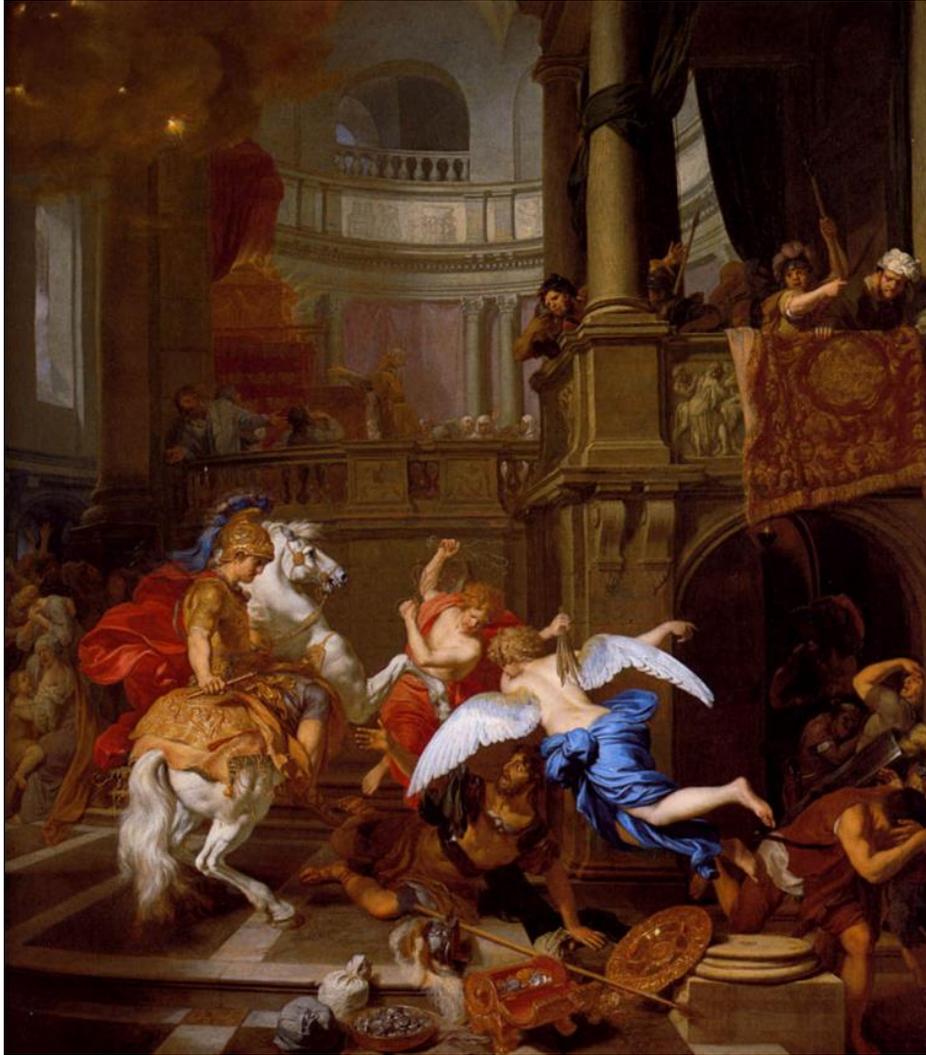
Laios - v *gréckej mytológii* tébsky kráľ, manžel *Iokasté*, otec *Oidipa*; podľa *veštby* mu mal priniesť záhubu vlastný syn, preto nechcel mať potomkov; aby zaručil následníctvo trónu, uniesol *elidskému* kráľovi *Pelopsovi* syna *Chrysippa*, ktorý podľa jednej verzie spáchal *samovraždu* pre kruté zaobchádzanie a podľa inej ho zabili bratia *Atrius* a *Thyestes*; Pelops preklial Laiosa, aby zahynul rukou vlastného syna; veštba sa naplnila v *Oidipovi*; Pelopsova *kliatba* pokračovala až do tretieho pokolenia Laiových potomkov a viedla ku skaze *Téb*

www v súvislosti s heslom *Thyestes*: prvý zločin spáchal *Thyestes* s *Atreom* za pomoci ich matky *Hippodameie*, keď zabili nevlastného brata *Chrysippa*, ktorého matkou bola milenka kráľa *Pelopa*, *Nymfa Axioche*; dôvodom bola nevera Pelopsa a tiež odstránenie potenciálneho uchádzača o trón; podľa inej verzie bratia jej plány odmietli a *Hippodameia* *Chrysippa* zavraždila sama, pričom chcela čin zviať na tébskeho kráľa *Laiia*; dokonca sa nevyučovala verzia, že *Chrysippa* *Laios* uniesol aby sa stal jeho milencom

Lairesse Gérard de - (†1711); maliar holandského zlatého veku a teoretik umenia; jeho široké spektrum talentov zahrnuje hudbu, poéziu a divadlo; De Lairesse bol ovplyvnený Perugian Cesare Ripa a francúzskej klasicistickej maliari ako Charles Le Brun, Simon Vouet a z autorov Pierre Corneille a Jean Racine; jeho význam rástol v období po smrti Rembrandta; pozri *anatomické ilustrácie, O. Fialetti; holandskí maliari zlatého veku, belgickí maliari,*

G. de Lairesse: Vigesimaesepima tabula (anatomická ilustrácia, 1685)

G. de Lairese: Vyhnanie z Heliadora z chrámu (1674)

G. de Lairese: Hercules na križovatke (17.st.)

G. de Lairese: Antiochus a Stratonice (1671-1675)

Lais z Hyccara - (†340 pr.Kr.); www: grécka *kurtizána* narodená v Hyccare na Sicílii; ďalšou rovnakého mena bola Lais z Korintu; antickí autori často pletú ich príbehy; existuje rad legiend o Lais z Hyccara podobných príbehu slávnej *Phryne*, ktorá bola jej súperkou; napr. Demosthenes bol ochotný zaplatiť 1000 grécke drachiem za jednu noc s ňou, ale ona zdvihla cenu 10000 drachiem, keď ho zazrela, zatiaľ čo *Diogénovi* za oddala zadarmo; zamilovala sa Thessalčana menom Hippostratus

alebo Hippolochus a thesálske ženy ju vylákali do Afrodítinho chrámu, kde ju *ukameňovali*; pozri *prostitúcia*

Gustave Cortos: Lais v Hádu

lajno - pozri *zadok*, *vulgárnosť*

H. S. Beham: Gašparko (rytina, 1542)

P. Flötner, N. de Bruyn: Obor hrajúci na flautu (satira, 1522-1546)

H. Hondius I podľa P. Bruegela st.: Traja blázni karnevalu (1569)

Lais z Korintu - www: slávna *hetéra* starovekého Grécka, ktorá sa pravdepodobne narodila v Korinte; mladšou hetérou rovnakého mena bola Lais z Hyccara; dávni autori si ich pletú alebo stotožňujú; Lais žila počas peloponézskych vojen a hovorilo sa, že bola najkrajšou ženou svojej doby; medzi jej klientmi boli filozof Aristippus (dva z jeho údajných spisov bolo asi o Lais) a olympijský víťaz Eubotas z Cyrény; pozri *prostitúcia*

H. Holbein Ml.: Lais z Korintu (1526)

Lakedaimon - pozri *Sparta*

*lak, laky - lat. *lac* – „mlieko, mliečna rastlinná šťava“

www: laky sú roztoky *živíc* s olejmi v organických rozpúšťadlách, s prídavkom *sikatívu* a rozpúšťadiel; pre výrobu lakov sú najlepšími živícami *damara* a *mastix*

-tiež termín *pokost*; laky sú organické *farbivá* rozpustné v olejoch a prchavých rozpúšťadlách; dávajú farebnej vrstve iba transparentné zafarbenie rôznej intenzity; tým sa líšia od *pigmentov*, ktoré sú v *pojidlách* nerozpustné; na zrážanie lakov sa používa *bolus biely*; laky po nanosení vytvárajú pevnú, lesklú a dobre zasychajúcu vrstvu, ktorá chráni aj pred poveternostnými vplyvmi; pre konzervačné vlastnosti sú používané v maliarstve, sochárstve, grafike, *reštaurátorstve*, *užitom umení* a remeslách; lak sa delia do viacerých skupín podľa látok, ktoré tvoria ich základ; z prírodných živíc ako je *kopál*, *damara*, *mastix*, *sandarak*, *elemi* a d. sa vyrábajú živicové laky olejové (pozri *laky olejovoživicové/média pre olejomalbu*); obrazový lak je zložený z *mastixu*, *sandaraku*, *terpentínu benátskeho/balzamu benátskeho*, levanduľového oleja a gáfru; laky sa pripravujú aj z polymerovaných živíc, nitrocelulózy (nitrolaky, *celonové laky*), z liehu; rýchlo schnúci je lak liehový, *politurovací* a d.; laky možné nanášať štetcom, striekacou pištoľou, *fixírkou*, ponorením do lakového kúpeľa, vpaľovaním (pozri *intarzia pripaľovaná* ?); maľba lakmi (*laková maľba*) patrí k samostatnému umeleckému odvetviu v starom *ázijskom umení*; z *Číny* (pozri *čínske umenie*) sa dostala po tzv. *hodvábnej ceste* vo 4.st.pr.Kr. znalosti lakov

a práce s nimi do *Perzie*, ďalej na sever do *Kórey* (pozri *kórejské umenie*), odtiaľ do *Japonska*, (pozri *japonské umenie*) a neskoršie do *Európy*; suché laky sa stali materiálom pre východoázijské sochárstvo (pozri obdobie *Nara*); pozri *firnis/vernís*, *kolofónia*; *lazúra*; *medzilaky*; *politúra*, *sikatív*, *bixin*, *cerasin*; *lakovanie*

*lak asfaltový - asfaltový lak

*lak celonový - Technický náučný slovník: starší názov pre rozlíšenie pôvodne nehorľavého acetónového laku od horľavého nitrolaku; používaný v elektrotechnike

Baleka v súvislosti s heslom *živica*: druh syntetickej živice

*lak damarový - tiež *damarová fermež*; matný *záverečný lak* pre *olejomalbu*; jeho hlavnou zložkou je *damara*; vzhľadom blízka *farbe olejovej*; časom stráca ochranné schopnosti, podľa zloženia aj hneď, modrá alebo pri nekvalitnej príprave sa zakaľuje (slepne); je možné ju sňať *rektifikovaným terpentínom* a opatriť obraz novým náterom; damarový lak schne rýchlejšie ako *mastixový lak*; po nanosení schne približne tri dni; pozri *fermež*

*lak florentský - tiež *karmín*, *lak karmazínový*

*lak indický - tiež *lac lake*, *lack-dye*; prírodné červené *farbivo* zo živicových výlučkov červca lakového (pozri *farbivo organické*); najintenzívnejšie sfarbený *šelak*; farbiacou zložkou je laková kyselina alebo jej soli; farbivo výborne rozpustné v alkohole; užívané v *médiách olejových* a *olejovo živicových*

lak jantárový - tiež *fermež jantárová*; lak s prísadou *jantáru*, používaný ako *záverečný lak*; postupom doby hneďol v *zlatohnedý galerijný tón*; obľúbený najmä v 60.-70.rokoch 19.st.; vysoký lesk, ale časom silne žltne; pozri *akademizmus*

*lak karmazínový - tiež *karmín*, *lak florentský*

*lak karmínový - extrakt kyseliny karmínovej, vyzrážaný kamencom

-v súvislosti s heslom *karmazín*: karmazínový lak je tmavší druh *karmínu*, dovážaný *Turkami* do *Európy*; tajomstvo výroby za použitia *kamenca* bolo prísne strážené a objaviť princíp kamenca sa podarilo až v *Taliansku* v *Pise* 1518; turecký monopol bol zlomený, karmín sa stal dostupným *farbivom*

pozri *karmín*, *košenila*, *cochineal*, *crimson lake*; *červeň*

*lak kerotix/kerotix - www: voskový lak v paste pre *olejomalbu* a *temperu*; maľbu konzervuje a vytvára matnú a mäkkú vrstvu; rozciera sa na maľbe tampónom alebo dľaňou; potom je obraz vystavený na nejakú dobu slnku alebo teplu, aby sa kerotix mohol vsiaknuť do pórov maľby; svojim konzervačným účinkom chráni maľbu pred škodlivými vplyvmi; možno ho použiť ako „maliarske maslo“ bez tmavnutia; je dôležitou pomôckou pri *reštaurovaní* pri podlepovaní novým plátnom alebo ako ochranu rubu obrazu; pozri *cerasin*

*lak kočiarový - www: lesklý *záverečný lak* pre staromajstrovský typ *olejomalby*; mastný, obsahujúci polymérový olej, v ktorom je rozpustený *kopál*; používa sa na dosiahnutie vysokého lesku a staromajstrovského vzhľadu; nanáša sa *štetcom*, *fixírkou* apod.

*lak kopálový - 1.roztok kopálovej živice v liehu alebo oleji; pre výrobu liehových kopálových lakov je používaný *kopál* manilský; pre výrobu olejových kopálových lakov je užívaný kopál zanzibarský a *kauri*

2.*fermež kopálová*, druh *záverečného laku* určeného pre *olejomalbu*; dáva maľbe veľký lesk, ale časom silne žltne (pozri *galerijný tón*)

Baleka: *kopálový lak* alebo biely *šelak* sú používané pri *zlátení* na spomaľovanie straty lesku kovu, jeho zozelenenie a sčernenie

*lak koralový - www: *košenila*

-jeho variantom je *mixtion* používaný v *zlatníctve* na upevňovanie *zlata* k podkladu

*lak lazúrny - vyrábaný z *cerasinu*

*lak magistrála/magistrála - www: *záverečný lak* pre *olejomalbu*, ktorý zanecháva vysoký lesk; schne trochu voľnejšie ako éterické laky, ale jeho pružnosť j neprekonateľná (menej hrozia *krakelury*); nanáša sa *štetcom*, *fixírkou* apod.

***lak mastixový** - používaný pri výrobe *tempery kaseínovej so živcou*; zloženie: 1 diel *mastixu* a 3 diely *francúzskeho terpentínu*; pozri *fermež mastixová*

***lak morenový/kraplak** - *madder lake, alizarin*; červené *farbivo prírodné* z koreňov *moreny farbiarskej*; získava sa zrážaním extraktu kamencom; najstálejšie *organické farbivo*, vhodné pre všetky techniky; používaný aj k *nástennej malbe* a *grafike*; dnes nahradený syntetickým *alizarinom* (alizarinovým kraplakom); liehový lak s prísadou kraplaku používaný pri *patinovaní zlata* na zvýšenie červenkastej ohnivosti kovu

***lak olejovoživocový - laky olejovoživicové**

***lak sandarakový - sandarak**

***lak voskový** - pozri *lak kerotix*

***lak zaponový - zaponový lak**

***lak záverečný - záverečný lak**

***lak zlatý - zlatý lak**

***lak žltý - žltý lak/kvercitron**

laka - *morenová červeň*

***laket'** - v úzkom význame *historická miera* odvodená z dĺžky lakt'a dospelého muža

***laket' český - laket' pražský**

***laket' kráľovský** - staroegyptská miera z obdobia okolo 3 000pr.Kr. (I.dynastia; pozri *Egypt*); meral 0,5236m; kráľovský laket' sa delil na 7 *dlaní* a každá dlaň mala 4 prsty (šírka prsta); štvorcový kráľovský laket' bol plošnou mierou; 100 štvorcových kráľovských lakt'ov tvorilo 1 *laket' zemský*; pozri *miery historické*

***laket' pražský/český** - *historická miera*; pôvodná dĺžka 0,592 7m sa zachovala dodnes na železnej tyči zamurovanej pri vchode do veže Novomestskej radnice v Prahe; 52 pražských lakt'ov tvorilo *zemský povrazec*; pozri *národné kultúrne pamiatky*

***laket' zemský - zemský laket'**

laking - *morenie* (Smith)

lakmus - *farbivo* získavané z niektorých lišajníkov rastúcich na skalnatých morských pobrežiach (napr. skalačka barvírská/slovenský ekvivalent...); stélky lišajníkov sa melú, miešajú s vodou, vápnom a ďalšími chemickými prísadami; kvasením sa farbivo mení najprv nahnedo, načerveno a neskôr namodro; z lišajníkov vyrábané aj ďalšie farbivá: napr. *orsílie a persio*; pozri *farbivo organické*

lakomstvo, lakomec - v alegórii *Avaritia*; blízka je jej *chamtivosť*; pozri *Boháč a Lazár*; *atribúty, symboly, alegórie a prirôvania*

-v súvislosti s heslom *chamtivosť*: *chamtivosť* je túžba získať veľké množstvo *bohatstva, majetku* alebo moci nad normálny rozum a potreby; túžba získať majetok a postavenie je do určitej miery súčasťou ľudskej prirodzenosti; *chamtivosť* je, ak sa táto túžba sa stáva neprimerane silnou a má prednosť pred morálnymi zásadami; v kresťanskej tradícii je *chamtivosť* (v tomto kontexte často pomenovaná ako *lakomosť*) považovaná za jeden zo *siedmich smrteľných hriechov*; nadmernú túžbu po peniazoch, *chamtivosť* už výslovne odsúdil *apoštol Pavol* (1Timotejovi 6,10): „Láska k peniazom je koreňom všetkého zla“; slávnym príkladom *chamtivosti* patrí mýtický kráľ *Midas*, ktorý naivne si prial, aby sa všetko, čo sa dotkne, obrátilo na *zlato*

Eberhard v súvislosti s heslom *krysa*: *krysa* je spájaná s *peniazmi*; keď počuť v noci jej hľadanie, hovorí sa, že ráta peniaze; výraz „*krysa na peniaze*“ je tiež nadávka pre *lakomca*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&seArchFor=data&page=2

http://viticodevagamundo.blogspot.sk/2011_02_01_archive.html

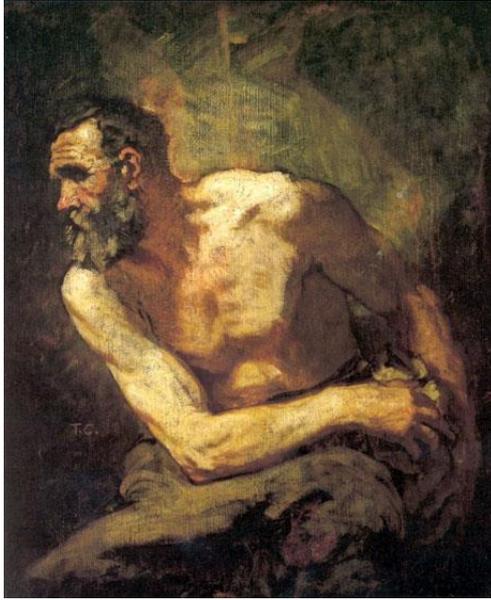
Nasledovník M. van Reymerswaela: Lakomci (1540)

A. Teniers: Dulle Griet (1640)

G. Bonasone: Diabol ťahá za krk po zemi lakomca (rytina, 16.st.)

G. Bonasone: Diabol ťahá za krk po zemi lakomca (rytina, 16.st.)

Lakónika/Lakónia - staroveké územie na juhovýchode Peloponézu v povodí rieky Eurót, osídlená *Achájcami*, v 10.st.pred Kr. *Dórmí*, ktorí tu vytvorili štát *Spartu*; pozri *Lakedaimón*; *grécka antická kultúra*

tzv. **laková čerň** - tzv. *čerň laková/čerň parížska*

laková maľba - roztok živicových pojív (*kolofónia*, *kopál*, syntetické živice) a oleja (v prípade olejového laku) v prchavých olejoch (*terpentínový olej*) alebo náhradných látkach; usychá obdobne ako *olejová farba*; v Číne od 1.tis.pred Kr. (pozri *dynastia Čou*, *lak*), v Európe od 17.st.; veľký počet rôznych techník; pozri *maliarske techniky*; *palechské miniatúry*

lakovanie/pokostovanie - opatrenie *podkladu* alebo hotového diela ochranným a iným náterom; v maliarstve (ale aj napr. v nábytkárstve) nanášanie tenkej vrstvy laku na dokončený obraz buď štetcom alebo pištoľou; *lak/pokost* (pozri *lak záverečný*) zvyšuje svietivosť a hĺbku farieb, chráni obraz pred nečistotami a vplyvmi ovzdušia, konzervuje ho; nevýhodou je tmavnutie, ktoré tlmí farebnosť a svietivosť (*galerijný tón*); vrstvu pokostu však možné väčšinou odstrániť a nahradiť novým; niekedy je obraz pred konečnou úpravou opatrený prozatímnou vrstvou laku (*jour de vernissage*); pozri *kvet*; *maki-e*, *lacquerware*

Lakshmana - v jazyku dévanágarí लक्ष्मण/Lakshmana; v indickom eposu Ramayana je Lakšmana, tiež známy ako Soumitra, Bharatanuja mladším bratom a blízkym spoločníkom boha *Rámu*, hrdina eposu a *avatar* boha *Višnu*; pozri *wayang*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Lakshmana>

<https://www.google.sk/search?q=Laksmana&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjsho-Er4zMAhWEFywKHSySBvAQsAQIMg>

Lakshmana (bábka wayang raden)

Lakshmana (jávsky baletný tanec wayang wong)

Lakšmi/Šrí/Šrí Lakšmi/Dharani/Síta - manželka boha *Višnu*; *bohyňa plodnosti a lásky*; zobrazovaná s *lotosovým kvetom* v ruke, resp. sediaci na *lotosu*; jej reinkarnáciou je *Síta* a *Sati*; ďalšími synonymami *Šrí, Šrí Lakšmi, Dharani*; pravdepodobne pôvodne ako *Matka-bohyňa/Veľká matka*, teraz predstavuje *šťastie, krásu* a *hojnosť*; nemá žiadne chrámy, uctievaná po celej Indii; podľa eposu *Rámájana* sa vynorila z vln prvotného Mliečneho mora, keď sa z neho bohovia snažili získať nápoj nesmrteľnosti; najčastejšie zobrazovaná ako krásna žena so zlatou pleťou, ktorá stojí alebo odpočíva na *lotosovom kvete*, ovlažovanom dvoma sprievodnými *slonami*; iné obrazy ju zachycujú ako umýva nohy *Višnuovi*, odpočívajúcim na *kozmickej hadovi: Šéšovi*, ponorenom do spánku; má veľa atribútov, hlavným je *lotosový kvet*; *Lakšmi* stelesňuje model vernej podriadenej hinduistickej ženy; býva zobrazovaná v podobe *Nárájany (Lakšmi-Nárájana)* na kolenách *Višnu*; po boku princa *Rámy* je *Sítou*, s *Kršnou* vystupuje ako *Rádha* a neskoršie *Rukmini*

R. R. Varma: Bohyňa Lakšmí (1910)

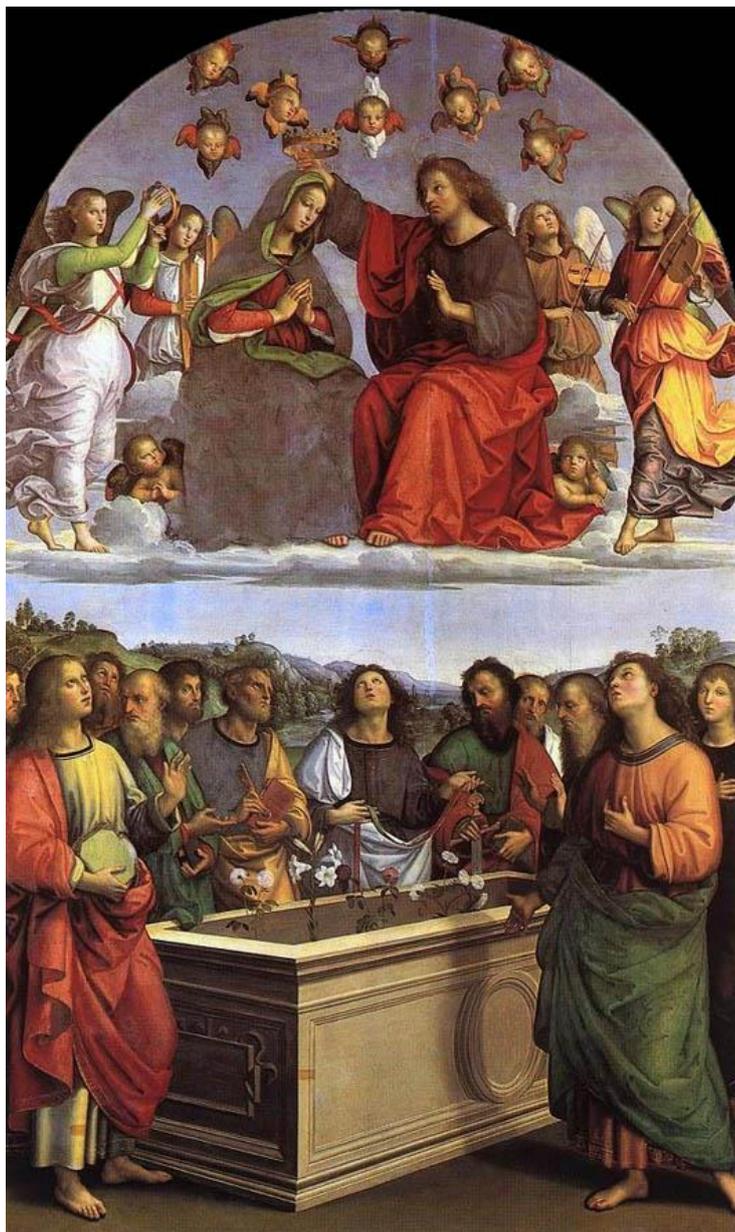
laktácia - pozri *Mária Lactans, Zázrak laktácie*

laky olejovoživcové - *média pre olejomalbu*; pre ich zvláčnenie a zvýšenie adhezívnych (lepivých) účinkov sa pridávajú prísady: *balzam kopaivský, balzam benátsky/terpentín benátsky, balzam štrasburský/terpentín štrasburský*

Ľalia - obľúbený dekoratívny motív v starom Egypte, *Kréte, Mykénach, Perzii* (mesto Súzy – „Ľalia“); symbol ženského prvku (pozri *ženský princíp*), čistoty, svetla a osvietenia človeka; symbol prevzatý *antikou z Orientu; Dionýzovo* rúcho pokrývané obrazmi Ľalií, označovanými často ako kráľovské; Ľalia sa stala znakom ušľachtilosti a vznešenosti > používaná na *žezlách* ako odznak *moci*, na *znakoch* (pozri *heraldické figúry*), na *textíliách*; Ľalia často spájaná s predstavou trňov a bodliakov (v Libanone a inde vyrastá medzi bodliakmi) chápaných ako ľudská špatnosť; v *kresťanstve* symbol a atribút *Panny Márie* (pozri *maríánske symboly*), *kresťanský symbol* čistoty, bolesti a utrpenia (Ľalia v motíve *Posledného súdu* strana po pravici *Krista sudcu* symbolizovaná Ľaliou ako strana *mučeníkov*; v staroveku (*Asýria, Egypt, antika*) sa stáva *svetelným symbolom* (*hlavice stĺpov, kalichy sedemramenných svietnikov*); v *gréckej mytológii* vyrastla Ľalia z mlieka bohyne *Héry* kvapkajúceho na zem, z ktorého vznikla *Mliečna cesta* (pozri *metamorfóza*); *Afrodita* ako bohyňa telesnej lásky nenávidela nevinné čisté kvety a vtisla mu podobu oslieho *falu*; Ľalia má významné miesto v *heraldike* (Ľalia považovaná za kráľovský kvet, podobajúci sa žezlu (porovnaj *trstina*); od 1179 v *erbe* francúzskych kráľov (pozri *heraldická figúra*); Ľalia aj symbolom „bledej smrti“ (pozri *malomocenstvo, smrť*); v *kresťanstve* splynula so symbolikou *lotosu* a v symbolike *palmy víťazstva* v štylizovanej podobe zobrazovaná aj s *palmou* a *viničom*; v čínskom umení (pozri *chinoseria, bambus*), v zastúpení aj *kosatcom*, patrila Ľalia ku trom vznešeným *rastlinám*, ktoré sa potom stali štýlovým prvkom *secesie*; pozri *archanjel Gabriel, Dominik, František z Assisi, Filipo Neri, Tomáš Akvinský, Scholastika; kvetiny; Memnónove kolosy, palma* (Biedermann); *Zuzana* (Hall); *asfodel*

Hall v súvislosti s heslom *Zuzana*: meno znamená Ľaliu, symbol čistoty
-atribút archanjela Gabriela v *motíve Zbožné ženy pri hrobe/ Tri Márie pri hrobe*
-Máriin hrob plný *ruží* a Ľalií v *motíve Nanebovzatia Panny Márie*

[http://it.wikipedia.org/wiki/Giglio_\(araldica\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Giglio_(araldica))

Raphael: Korunovácia Panny Márie (vaječná tempera, 1502-1504)

Guercino: Sv. František Paduánský s dieťaťom Ježišom (1656)

G. B. Tiepolo: Anjel s ľaliovou korunou (detail fresky, Prado)

M. S. Merianová: Červená ľalia (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

A. Mucha: Madona s ľaliami (19.st.)

J. W. Alexander: Kráľovská dcéra ako dievča s ľaliou (1889)

N. Lytras: Čakanie (19.st.)

L. Corinth: Žena s ľaliou v skleníku (1911)

Ľalia bourbonská - bourbonská Ľalia

Ľaliový motív - fleur-de-lis

Lallemant Georges - (†1636); francúzsky maliar z lotrinskej provincie, pôsobiaci v Paríži v prvej tretine 17.st.; stál na čele jednej z najvýznamnejších dielní v hlavnom meste; mal veľký vplyv na náboženské komunity v Paríži; jeho práce a meno takmer zmizli a boli opäť docenené až v 20.st.

http://fr.wikipedia.org/wiki/Georges_Lallemant

G. Lallemant: Klaňanie troch kráľov (1575-1636)

G. Lallemand: Svätý Martin (1625-1636)

Lallemand Jean-Baptiste - (†1803); pozri *Rím*

J.-B. Lallemand: Cestiova pyramída v Ríme (18.st.)

J.-B. Lallemand: Pohľad na Ponte Emilio (18.st.)

J.-B. Lallemand: Carracalove kúpele (18.st.)

J.-B. Lallemand: Hrobka Cecila Metella (18.st.)

J.- B. Lallemand: Forum s Konštantínovým oblúkom s roľníkmi v popredí (18.st.)

lalok - v architektúre kruhový diel gotickej *kružby*; podľa počtu kruhových oblúkov, rozdelených *kružbovými nosmi*, rozlišujeme trojlalok, štorlalok a viaclalok

laloška - *kyma lesbické*

Laluha Milan - (†2013); slovenský maliar a grafik

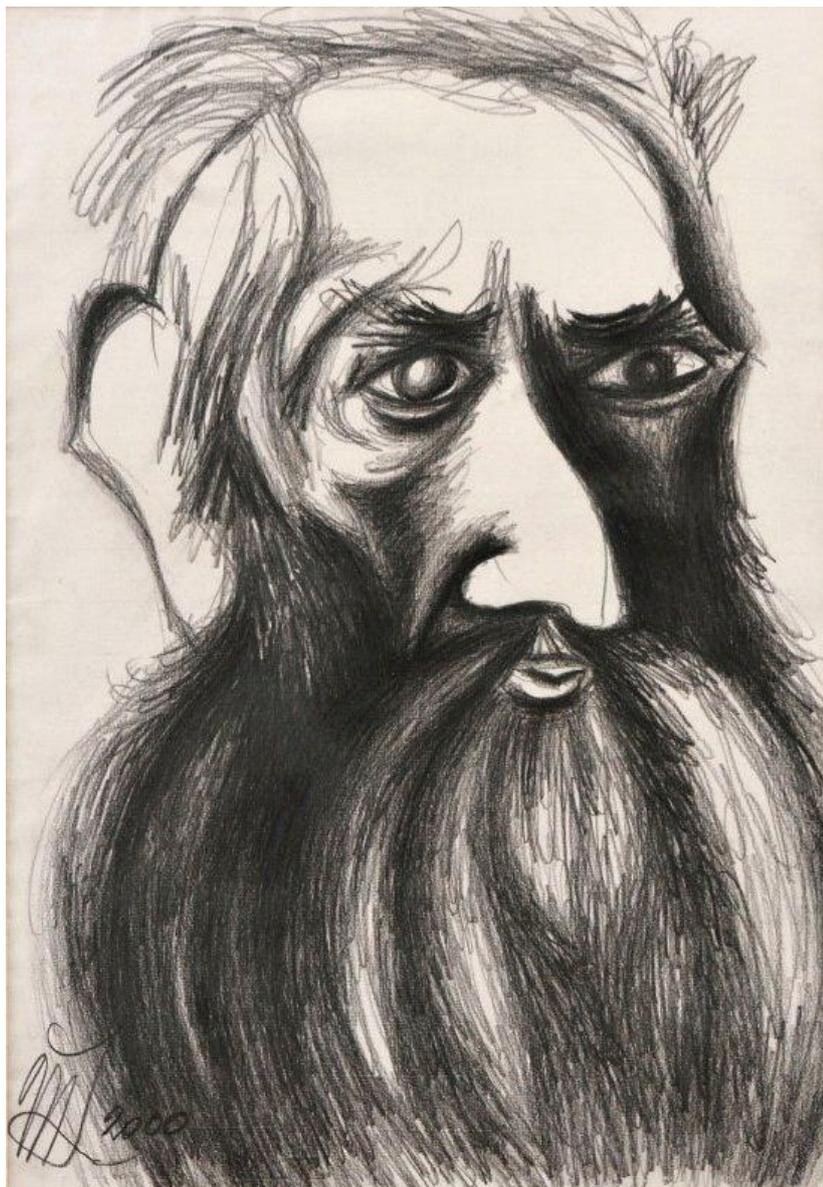
http://www.artgallery-pallas.com/?object_41/product_100

<http://www.art-galeria.sk/laluha-milan/>

<https://www.google.sk/search?q=Laluha&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=srkuVdSgOImNsAGTjISwCg&ved=0CB4QsAQ>

<http://www.flickr.com/photos/48460764@N06/11052787314>

<http://www.flickr.com/photos/beauharnais/10873135916/in/photostream/>

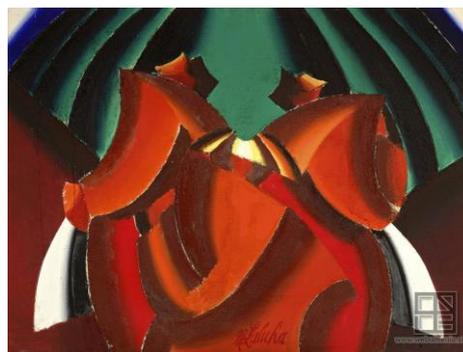

M. Lалуha: Autoportrét (ceruza, 2000)

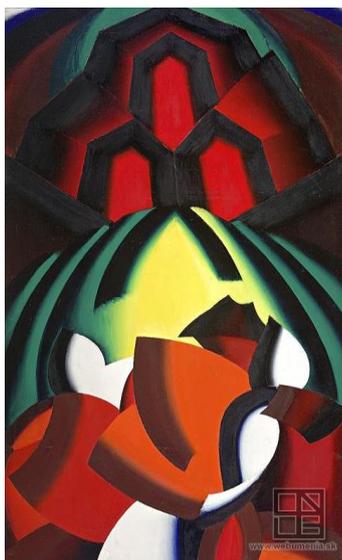

M. Láluha: Dvaja chlapci
M. Láluha: Hrabačka

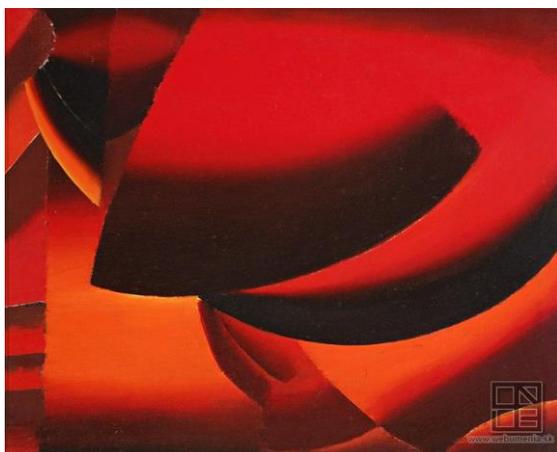

M. Laluha: Rozhovor
M. Laluha: Traja chlapci

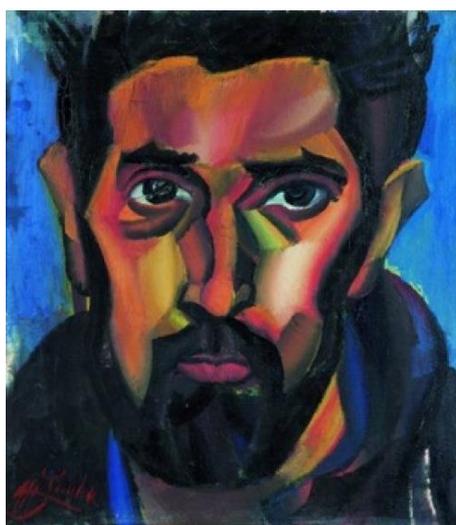
M. Laluha: Za dedinou
M. Laluha: Večer I.

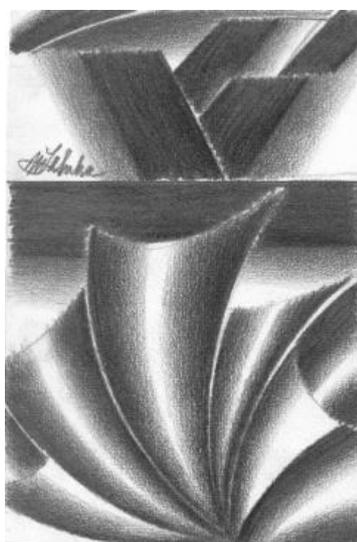
M. Laluha: Červená kompozícia
M. Laluha: Z práce

M. Laluha: Cesta (1963)
M. Laluha: Mičiná (50. roky)

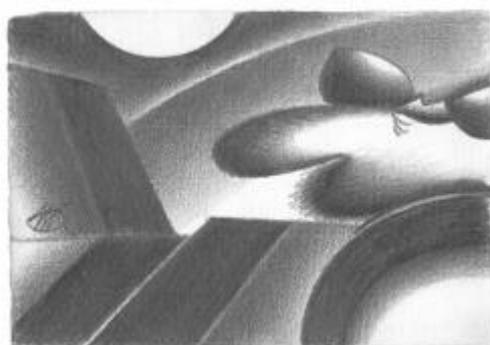
M. Laluha: Autoportrét
M. Laluha: Kvety a motýle (1967)

M. Laluha: Stromy II. (1973)
M. Laluha: Strechy

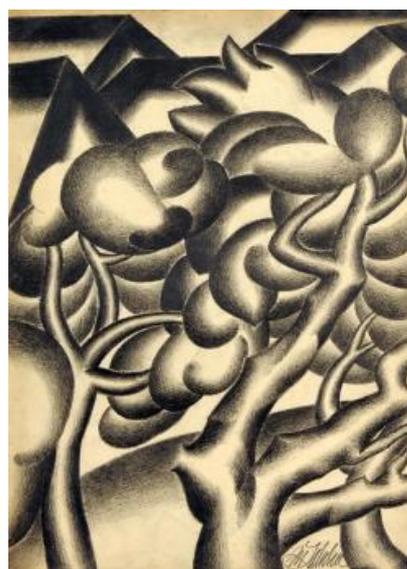
M. Laluha: Gazda IV. (1999)
M. Laluha: Kosec

M. Laluha: Gazda III. (1999)

M. Laluha: Autoportrét II. (litografia)
M. Laluha: Stromy II. (1962)

M. Laluha: Pred bránou (1968)
M. Laluha: Gazdovský dvor (1958)

